

A mai ünnepi szám 16 oldal, ára 1200 korona.

DEBRECZEN, 1924.

VI. ÉVFOLYAM, 92. SZÁM.

VASÁRNAP, APRILIS 20.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 20,000 korona.

AVAV Egyes szám ára 1000 korona. AVAV

Műhely:

Debreczen sz. kir. város és
a tiszántúli református egyházkerület
könyvnyomda-vállalata.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noesuth-utca 2. szám alatt, városháza-
épület. Telefonszám: 4.

Feltámadunk.

Az Ur Jézus halálának és feltámadásának történetét nem lehet semmiféle emberi történettel összehasonlítani. Az Istennek csodálatos cselekvése volt ez, amelynek nem is volt, nem is lesz soha mása. Ám a meghalt és feltámadott Jézus környezetéhez tartozók viselkedéséből vonhatunk tanulságot. Ezek emberek voltak, mint mi; érenyeiket elsajátítani, botlásaikat elkerülni képesek lehetünk.

Nagyon szomorú az a kép, amelyet az emberről a Jézus tanítványainak magatartásából nyerhetünk. A tizenkettő közül egy kiszolgáltatja ellenségei kezére s nem kiábrándulás, még csak nem is sértődöttség miatt, hanem egyszerűen pénzért, — és amikor már megalkudott az árulásra, még odaül a halálra szántnak asztalához s barát módon együtt vacsorázik vele. A többi tizenegy veletartott ugyan vacsora után is, ám hasztalan kéri őket ismételtén, hogy vigyázzanak és imádkozzanak érte, mind elaludván. Mikor pedig elhurcolják éjnek éjszakáján a főpap udvarába, hogy törvényt tartsanak felette, a tanítványok eltűnnek szem elől. Csak Péter egymagában merészkedik követni őtet távol, mind a főpapnak házáig, de Péter is, mihelyt kérdőre vonják, magát átkozza, és esküszik, hogy nem ismerte azt az embert. Hol voltak aztán a tanítványok a szenvedések idején, arról nem szól az írás. A kereszttet a Golgotára Jézus helyett nem valamelyik tanítvány, hanem kényszerítve Cirenai Simon vitte. A keresztfán ott állt ugyan az ifjú János is anyjává fogadta Máriát; de Jézus holttestét mégsem a tanítványok valamelyike, hanem az őt titokban, csendben követő arimathiai József temette el. Igaz, hogy ez tanácsbeli, előkelő ember volt, bátran mert Pilátus elébe állni. A feltámadást is a szerető szívű asszonyok vették észre, nem a tanítványok, akik csak akkor jöttek elő, amikor a Máriák és a többiek hirül adták a nagy csodát. Lám, gyöngye nők ott tudtak álldogálni a sziklakoporsó körül, tudtak módot keresni, hogy drága keneteiket bevihezzék a még drágább testre. Sőt, mikor a feltámadt Jézus megjelent a tanítványok között, az ő lelkiük akkor sem az öröm s nem a hit teljesülésének gyönyörűsége tölti el, — ők, akik halottak pedig, hogy Jézus a lerontott templomot harmadnapon felépíti, megrémülvén és elálmélkodván, állítják vala, hogy valami lelket látnának. Majd nagy nehezen meggyőződnek ugyan, hogy valóban Jézus, aki előttük áll, de Tamás még akkor sem hisz sem Jézusnak, sem a többinek, neki a maga ujjával kell megtapogatni a Jézus keresztfán szenvedett sebeit, csak akkor szűnik meg kételkedni.

Bizony ezek felettébb gyöngye, bátortalan, kicsinyelkű emberek, akiket — szinte azt kell gondolni — azért választott apostolokká az isteni gondviselés, hogy ezzel is szemléltethetővé tegye a maga roppant hatalmát, mely ilyen jelentéktelen emberek által is át tudja formálni az egész emberiség képét. Mert ime, alig telik el néhány hét, ezek a jámbor, ijedős, bizalmatlan emberek valami emberfölötti erőt éreznek a szívökben és mernek és tudnak bizonyosságot tenni az előbb megtagadottról; akik nem mertek a főpap udvarára sem bemenni, neki indulnak az ismeretlen világnak; s akik rettegek a közöttük élő Jézussal együtt néhány ostorcsapást elszenvedni, s bátran és boldogan mennek a vértanu halálba, a közülök örökre távozott Jézusért.

Ezeknek a szegény, egyszerű zsidó halászoknak és kézműveseknek a gyámoltalanságán igazán nem lehet csodálkozni. Amit ők végig éltek, olyan még sohasem volt a világon. Ők hittek Jézusban, de az ő hitők szerint a Messiásnak győzhetetlen uralommal kellett birni a világot. Amikor azt látták, hogy a mindenki felett uralkodni hivatott Királyt elfogják, leköpdösik, keresztrefeszítik és Isten nem menti meg a vérszomjas ellenség kezéből, érthető, hogy megrokkant a hitük. Vagy a Jézus Messiás voltában, vagy az Isten igazságosságában.

A magyar nemzet nem először látja hazáját keresztfán vérzeni. Sajónál a tatárok törték össze erejét, hogy pusztasággá, romhalmazzá tegyék áldott határait. Száz esztendő forgott el és a magyar név fénye messze világított a művelt népek közé, magyar tengerben hunyt el észak, kelet, dél hulló csillaga. Várnánál a török nyert diadalt felette és alig pár évtized után nyögte Mátyás bus hadát Bécsnek büszke vára. Mohács elsöpörte majdnem léteét is, a magyar királyság igazában csak jogi fogalommá vált, az ország nagyrésze a török, másrésze az ausztriai birodalom tartománya lett, csak a kis erdélyi fejedelemségben maradt félig ur a magyar. Ezt is kihevertük s bár hosszú szenvedés után újra ősi egységébe lépett Magyarország a művelt európai államok sorába.

Hasztalan verték láncot a kezére, hasztalan ástak sirt számára, a magyar nemzet él, és minden megpróbáltatás után megújulva, megifjult erővel támadt fel. Átélté ezer év viharait s látta nemcsak nőni, elpusztulni is ellenségeit. Dorizgizkhán rettegett népének emléke is alig él, a török pedig, a maga igazán fényes nagy európai birodalmát kénytelen volt átadni azoknak, akik évszázadokon át a szolgái voltak.

Nekünk tehát nincsen okunk, nincsen jogunk kétségbeesni a trianoni nagypéntek miatt. A mi hitünk megroppanásának nincsen alapja. Mi már tapasztalatból tudjuk, hogy a lerontott templom felépül, ha nem is harmadnapon. Azok a népek, amelyek most lettek úrrá felettünk, messze elmaradnak hatalomban a mi egykori hódítónk mögött. Az a betegség, mely a régi ellenséget tönkretette, ezeket hamarabb el fogja érni s mikor az ő hátralevő napjaiknak számán vitatkoznak majd az orvosok, a magyar nemzet erőtlől duzzadva tekint a dicsőséges jövő felé.

Katasztrófa idején a pillanatnyi megzavarodás emberi gyöngeség, de a tartós csüggedés bűn. Addig lesz árva és nyomorú a magyar nemzet, míg a feltámadás bizonyosságában kételkedik. Addig szájalomraméltó, míg a maga eszméjét megtagadni kész. Addig gyöngye, míg megrémül a tömeg lármájától. Addig jelentéktelen, míg nem meri a maga vállára emelni a keresztet.

Vannak a mi nemzetünk történetében ragyogó mintaképek, távoliak és közeli is. Ha ezek példáját követve, tudunk hinni, bátrak lenni, szenvedést és halált elviselni, ha ezek szívének szent lángja felgyúl mindnyájunk szívében, akkor miénk a feltámadás és az örök élet.

Befejezés előtt állnak a francia-román tárgyalások.

London, április 19. Párisi jelentés szerint a francia-román szerződés megkötése küszöbön áll. — Poincaré és Duca között a szerződésre vonatkozó tárgyalások már befejezés előtt állnak. — A szerződés hasonló a francia-cseh szerződéshez és csak deffenzív jelleggel bír. Franciaország a szerződésnek nem kíván Oroszország ellen irányuló ellenséges jelleggel adni, hanem azt óhajtja, hogy a besszarábiai kérdésben megegyezés jöjjön létre a két ország között.

Román politikai körökben a szerződés sürgősségét fokozta az a félelem, hogy Oroszország májusban háborút indít Besszarábia visszafoglalása végett.

Duca külügyminiszternek az volt a nézete, hogy a háború veszélye elhárul, ha Franciaország szerződésben biztosítja Románia szuverenitását Besszarábia felett.

A francia kormány a Morgansoportnak nyújtott zálogok miatt elejtette Romániának adandó 100 millió frankos kölcsön tervét, de a vezető párisi bankok nagy hitelt nyújtottak Romániának nehéz tüzéségének felszerelésére, aeroplánokra és más hadianyag beszerzésére. A szerződéssel kapcsolatos tárgyalások befejeztével véget ért a román királyi pár párisi látogatása is. A királynő Nizzába utazott, Ferdinánd azonban inkognitóban Párisban maradt vissza.

Presbiteri értekezlet

Az egyházmegye esperese: F. Varga Lajos nagyrábéi lelkes presbiteri értekezletre hívta össze Debreczen, Kaba, Hajdusámson, Mikepécs és Alsó-, Felső-Józsa egyházközségek presbiterit, amely értekezlet április hó 22-én, kedden délelőtt 9 órakor veszi kezdetét a debreczeni egyház tanácstermében. Imádkozik és bibliát magvaráz: F. Varga Lajos esperes. Előadásokat fognak tartani: dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Révész Imre, dr. Erdős Károly, dr. Szeremlei Béla és esetleg még mások is. Az értekezlet csak egy délelőtti van tervezve és délben befejezést nyer. Az egyház elnöksége közli, hogy délben egyszerű, szerény közeled lesz a kollégiumi internátusban. Akik részt venni

TÁRCA.

Az utolsó napsugár

Írta: Szathmáry Zoltán.

A vén színész haldoklott... A kórterem szomszédos ágyain a könnyebb betegségben szenvedők mely lélekzetvétellel szunnyadtak, míg a kórház nehezebb betegei nyugtalan, — bizonyára zürzavaros álomképeket kergetve, — forgolódtak a katonás sorrendben felállított ágyak kemény fekhelyein.

Az orvostanár a délutáni látogatásnál, kötelességszerűleg végigjárva a betegek sorát, tréfával igyekezett elzavarni a színész balsejtelmeit:

— Ne vágjon olyan szomorú arcot, — mondta a vén embernek.

A színész melle nagyot hördült. Voltaképen egy rosszul sikerült kacagása siklott hördülésbe. Eszébe jutott ugyanis egy régi operett, amelyben legforróbb sikereit aratta valamikor, a karscsú bokájú, országvilág hírességű primadonna partnereként. Hervé búbajos „Lili”-jének a mondása jutott eszébe s a kopaszparókás férj, aki szerepe szerint azzal felel:

— Mindenki olyan arcot vág, amilyen van neki.

És savanykás mosoly játszado-

Elhalasztották a jövedelem vagyonszámla adóvallomások beadását.

A városi adóhivatal közli, hogy az 1924. évre szóló jövedelem vagyonszámla adóvallomás I. évi május hó 15-éig nyújtandó be az adózók lakása szerint illetékes városi adóhivatalnál. Aki a bevallását a megállapított határidő alatt be nem adja, a kivétési eljárás során megállapított adónak 10 százalékát, ha vallomását külön felhívásra sem adja be, a megállapított jövedelem adónak 100 százalékát és a vagyonszámla adónak 50 százalékát fizeti pótlék fejében. Bevallást jövedelem adóra nézve az köteles adni, akinek az 1923. év folyamán összes adóköteles jövedelme 800 aranykoronát, illetve 2.800.000 papirkoronát meghalad. Vagyonszámla adóvallomást az köteles adni, akinek az 1923. év végén 4000 aranykoronát,

illetve 26.000.000 papirkoronát meghaladó értékű adóköteles tiszta vagyona volt. A bevallási iverk a városi adóhivatal kerületi osztályainál szerezhetők be darabonként 600 korona előállítási költség megtérítése ellenében. Városi adóhivatal.

*

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara is közli az érdekelt gazdátársakkal, hogy ismételt közbenjárásunkra a pénzügyminiszter ur helyl adott azon indoklásunknak, hogy a távoli határrésünkben lakó gazdák a kiszabott határidőn belül egyáltalában képtelenek volnának a jövedelem és vagyonszámla bevallásokat teljesíteni, így a bevallási határidőt óhajunk szerint május hó 15-éig elhalasztotta.

Megkezdődnek a kölcsön elhelyezése érdekében a tárgyalások.

Budapest, április 19. Miután a kölcsön elhelyezésére nézve az előfeltételek meg vannak, az ünnepek után ismét folytatódhatnak azok a tárgyalások, amelyek a kölcsönjavaslat londoni tárgyalásának alkalmával az angol pénzügyi vezetők és a magyar kormány között a kölcsön elhelyezésére nézve megindultak.

Ma délben a kormány tagjai minisztertanácsot tartottak Beth-

óhajtanak. — Kívánatos, hogy kedjenek jelentkezni az egyház iródjában. (Kálvin-tér 17.) — Ebéd-jegy ára 13 ezer korona.

len István gróf miniszterelnök elnöklésével, amelyen a folyó ügyeket tárgyalták és szóba került a parlament szünet utáni munkarendje is. Már megtörténtek az intézkedések arra nézve, hogy az egyes reszort miniszterek előkészítsék a tárcájuk körébe vágó javaslatok közül azokat, amelyeknek parlamenti tárgyalása egy a bizottságokban, mint plénum előtt május közepén megvitásra kerülnek.

Az értekezletre és közeledre az egyház presbiterit és pópresbiterit tisztelettel meghívja az elnökség.

JÓ KALAP
Olesó **KALAP**
Divat **KALAP**
WERNER SÁNDOR uridivatüzletében Piac-u. 72

Nemcsak hirdet hanem árut olcsón ad
SZABÓ ÉS ZENGEVALD
rőfös és rövidaru üzlete
Szent-Anna utca 3.
Husvétra harisnyák, kesztyűk, férfi szövetek és grenadinok megérkeztek.

Nyakkendő ujdonságok legszebb választékban
FRANK IMRÉNÉL
Piac-u. 43.

zött szederjésen kékűlő ajkai körül, mikor ezzel a régen hallott mondatlall válaszolt az orvosprofessornak.

A tanár is mosolygott, mikor jobb kezével a színész pulzusát kipapintotta. De ugyanakkor, — anélkül, hogy a beteg észrevehette volna, — a balkezével lemondóan intett a körülötte álló orvosoknak és fehérfeőkötös apolónóknak.

Azok már ismerték a tanár úr gesztusát s mindannyian megértették a kézlegyintésből, hogy a vén színész elérkezett élete utolsó felvonásának végső jelenetéhez s rövidesen meg fogja ismerni azt az ismeretlen tartományt, amelyből Hamlett szerint is, még sohasem tért vissza utazó.

A színész, aki züllötten, — valami aljas lebuji-korcsma asztala alól került a klinika kórtermébe —, mikor bor- és pálinkagőzös agya megtisztult, — az első napokban reménykedő hangulatok közt ringatta magát, a nagy kórházi tisztaságban szintén megfürdött lelkét... De azután, mikor a szíve, ez az alaposan elhasznált húscsapat, egyre jobban kezdett rendetlenkedni s egykor táncos lábait megdagadtak, tisztán látta a helyzetét:

— Vége a komédiának! — morgogta maga elé. Most már nem gondolt a jövőre. Botorkáló lábakkal a múltak avarjait járta emlékeztetésében csupán. És mikor a fájdal-

makat csillapító orvossszer egy kis pihenést hozott a számára, végig élte csöndes deliriumában az egész életét.

Ott látta magát a fővárosi sikerek központjában, érezte a tapsok minden egyéb érzését, leigázó mámorát. Látta a bordóselyem függönyös páholyok estélyruhás asszonyainak szenvedélytől vonagló ajkait, amint azok ott remegtek felvonásvégek után az ő neve. Látta a sejtelmes érzések perzselő tüzeiben égő ártatlan, öztekinetű leányszemeket, vágyakozó tapadással fogva körül az ő akkor még karscsú alakját.

És eszébe jutottak az ezüst koszorúi, amelyeket elfelejtett kiváltani a zálogházból, szinte végig tudta volna ismételni azokat az énekes-bonvivant szerepeket, amelyekben versenyt nyert az ország első énekes színházának színpadán.

De elvonultak lelki szemei előtt azok a nők is, akiket ölelt, csókolt nemcsak a színpadon, de az élet természetesen virágos színpadai között is. Akiket megcsalt, vagy akik őt csalták meg. A nagy primadonna, aki később, miután zajos külföldi sikerek után férjhez ment egy kiváló mágánshoz, — vértperzselő szerelmi összeköttetésük legforróbb szakában megcsalta a művészt egy üres fejű tehetségtelen segédszínészzel, aki végül is mint könyvgyű-

A munkásházépítő indítványa a városi közgyűlésen

Értesülésünk szerint Szántó törvényhatósági bizottsági tag, — ugyanis, mint a Munkásházépítő Közhaznu R.-T. ügyvezető-igazgatója a város legközelebbi rendes közgyűlésére indítványt jegyzett be, amelyben a r.-t. és a város között fennálló szerződésnek bizottság útján való megvizsgálását s az abból folyó legközelebbi teendők megvitását kéri.

Itt említjük meg, hogy a társaság az elmúlt év végén is tető alá hozott egy igen tetszetős kaállítású és tartós felügyelői lakást, amely ez év tavaszán már át is adatott rendelkezésének. Ez az új épület a Vargakertben levő ugynevezett Szántó Győző-telepen épült és ugyanott igen csinos kertészet van kialakulóban, amely a bérlők palánta és egyéb szükségletét van hivatva kielégíteni.

Hisszük, hogy a jövőben ez a kertészet a közeli Tisztviselő- és egyéb telepek lakosságának is nagy hasznára lesz, mert tudvalevőleg a környező kertés házak tulajdonosai mindnyájan foglalkoznak konyhakertészettel, ennek pedig az volna az előfeltétele, hogy megfelelő palánták kellő időben álljanak rendelkezésre.

Uri és női fehérnemű készitést
vállal hozott anyagokból is
Mechanikai fehérnemű vállalat
Széchenyi-utca 30.

A pénzügyminiszter Párisba utazott.

Budapest, április 19. Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter a husvétii ünnepeket arra használja fel, hogy Párisba utazva, átadja visszahívó levelét a francia köztársaság elnökének és hogy elvégezze a szokásos bueulátogatásokat. Ennek megtörtéttével a pénzügyminiszter visszautazik Budapestre.

Távolléte idejére a miniszterelnök a pénzügyi tárcá ügyének intézésével Walkó Lajos kereskedelemügyi minisztert bízta meg.

nök, még a büntetőtörvénykönyvvel is háborúságha keveredett.

És eszébe jutott a szőke grófné, aki Kolozsvárról minden héten felrándult a fővárosba, de aki egyszer csak, minden átmenet nélkül, nem kereste fel a nagy színész garzonlakását, hanem a sziget árnyas fái alatt csavargott egy atléta-termettű lovaskapitánnyal. Ez akkor történt, mikor már a lapok dicséret kritikái is elhanyhultak, az ő művészetét boncolgatók. Különösen a hangját, azt az egykor bársnyos baritont kifogásolván, ha burkoltabb formában is.

Emél a korszaknál, mint valami fehér felhő, libbent lelki szemei elé annak a pisze kardalos leánynak az alakja, aki, mikor ökölvívásága egyszer nagyon letört a Kaszinó kártyasztalánál, elzalogosította az édes anyja, — szegény nyugdíjas asszony — állítólagos családi ékszerait s a „Madarász” főpróbáján észrevétlenül a nagy kolléga felöltője zsebébe csempészte mind a háromszázhatvannyolc korona és 50 fillért, amit a kamatok levonásával az ékszeréért kapott. És lassankint most már csak azokra gondolt, akik szerették s kitérő pupillákkal bámult a körülötte sürgő forgó apolónókre, akiknek mindent nélkülözni azt hitte, hogy nem is vörös-keresztes apolónók, hanem a messze multakból előlépett asszonyok és leányok.

A Tisza serleg.

A Budapest központtal alakult s az egész nemzet körében mély győkeret vert Tisza István Társaskör most, az ünnep harmadnapján, Tisza István születésének napján, fogja felavatni azt az emlékszerleget, mellyel évenként áldozni kíván ugyanezen a napon a magyar nemzet nagy vértanúja dicső emlékének.

Társasköröknek régi szokása honosodik meg ilyformán a Tisza István Társaskörben is, azonban azzal a kifejezett elhatározással, hogy a serlegűrités nem szavak elhangzására szolgáló alkalom, hanem mindenkor egy-egy hatalmas cselekedet legyen, mely mind szorosabbá fűzze, mind szélesebb területre terjessze ki azok körét, kik nemcsak elismeréssel, tisztelettel viseltetnek Tisza István óriás nagy alakja iránt, hanem komoly, szent elhatározással törekednek arra, hogy erejük s tehetségük mértékéhez képest követői legyenek a nemzeti eszme szolgáltatában és ezen szolgálat sikeréhez szükséges férfias elszántságban s köteleességérzetben Tisza Istvánnak.

A Tisza-serleg kell, hogy egy szent szimbólummá váljék ezen szegény, szenvedő nemzet kebelében. Szimbólumává a hazaszereget, a komoly nemzeti munka jegyében egybe szervezkedettek testvéri közösségének. Szimbóluma a hazafias munka irányának s mértékének. Szimbóluma a kötelesegteljesítés feltétlen sikerébe vetett, soha meg nem tántorodó hitnek.

A husvétünnep hangulata csak fokozza azon reménységünket, melynek a serlegavatás egyik beszédes tanubizonyossága. Tisza István nagy lelke megelevenedik újból a nemzet nagyjaiban és kicsinyeiben. O, kit azért küldtek halálra, mert nem ismerték fel benne a nemzet-mentő, a nemzet-nevelő erőket, — vagy ha felismerték, akkor féltek ezektől, — ő vezeti szelleme által Nagymagyarország feltámasztásának munkáit. Egybegyűjti, erősíti, növeli a hívek kicsiny seregét, hogy elvégezhessék, ami rájuk bízattal.

A hitnek, a hit által megacélozott akaratnak csodálatos erejét misem mutatja jobban, mint az újtestamentumi pohár, mely egybeforrasztotta a megfeszített, de feltámadott Jézus Krisztus tanit-

ványait s képessé tette őket, hogy meggyőzzék e világot. Ezen szent példát szemünk előtt tartva, nekünk is hinnünk kell a nemzeti erők fokozásának lehetőségében, hinnünk kell abban, hogy a Tisza Istvánban megtestesült érzés, jellem s akarat az egyes és az összesség lelkébe átplántálható s ha ez az átplántálás megindul, akkor nemzetünk már reá lépett a feltámadás útjára.

A serlegavató ünnep Tisza István hívei hitének s akaratának bizonyosságtétele.

Pokoly József.

Husvétünnep.

*Feltámadott az Úr bizonnyal,
Oh, égi hit, óh, szent valóság!
Mely értünk hordta a keresztet,
Nem halt a sirba annyi jószág.*

*Feltámadott az Úr bizonnyal,
Mert szeretei volt szíve-lelke;
A szeretei: maga az Isten!
Mégölni Istent hogy lehetne?*

*Feltámadott az Úr bizonnyal,
Ez üdvösségünk büszke vára.
Rontsátok el tornyát — azontul
Vitézségteknek nincsen ára.*

*Feltámadott az Úr bizonnyal,
Oh, ha mindez csak mese, álom.
Mindhasztalan, ha prédikáljuk
Nagy diadalmunk a halálon.*

*Feltámadott az Úr bizonnyal,
Ezt hirdetem egész hitemmel
S tudom, ha napvilágom elvész:
Reám tekint az Istenember.*

*Feltámadott az Úr bizonnyal, —
Erős hittel hiszem ez egyet:
S azoknak, kik keresztire vonták,
Örökségül hagyá a mennyet.*

Baja Mihály.

Egész politikánkkal, egész társadalmi viselkedésünkkel igyekezzünk belenevelni a nemzeti demokráciának mind szélesebb, mind nagyobb rétegeit abba, hogy birjanak az anyagi függetlenségnek azon attribútumaival, birjanak azzal a megbízható hazafiúi érzéssel, mely mellőzhetetlen előfeltételét képezi annak, hogy a rájuk ruházott választói jogot valóban a haza javára gyakorolják.

Tisza István.

Felfedező uton.

Előjáró beszéd.

Valamelyik nap — kivételképen csakugyan nap, még pedig bizsergető meleg tavaszi nap volt — hajtott az ősmagyar kóbor természet és tartott a szültja tunyaság. Nem bírtam munka mellett szobában maradni, de hosszabb ultra sem volt kedvem elindulni. Csakugy odöngtem cél nélkül az utcákon, itt-ott megállva bámulni a városi formára készült házak gipszvirágait, malteroszlopait, cément márványozását. Néha mosolygósra torzult az arcom, bár nem jókedvtől, néha összeráncolódtott a szemöldököm, bár nem haragtól, inkább csak aggodalomtól.

Arra gondoltam ugyanis, hogy ez a sok külföldi, aki most felkeresi városunkat, ugyan különös benyomásokat szerezhet itt a magyar nemzet kulturális fejlődéséről. Azt képzelheti, hogy mi rákmódra haladunk, mert abban, ami a multból ránk maradt, sok szépet talál, míg az új alkotások nagy része költséges izléstelenségig alig egyéb.

Aztán meg arra gondoltam, hogy a debreceni ember, aki itt jár-kél mindennap, amint elmegy a vakolatvirágok közt, nem csodálom, ha jobb szemet rá sem nézni semmire és ilyen módon azt sem látja meg, ami szép. Van itt minálunk — bár ekkora városban több is lehetne — sok becses érték, ami a szép érzéket kielégítheti, sőt fejlesztheti, de észre sem vesszük a lomok között.

Igy aztán az ötlött az eszembe, hogy nem ártana magunknak a debrecenieknek is a figyelmét felhívni mindarra, ami itt szép. Hadd ismerjék meg legalább ők maguk a maguk városát. Hadd ne sajnáljanak egy félórát az alapos megtekintésére annak, amire irányozzuk a figyelmét, hogy ezt ám igazán érdemes szemügyre venni. Fedezzük fel Debrecen Debrecennek.

I. A nagytemplom.

A debreceni megnézni valókat a nagytemplommal kezdjük el, azért is, mert ez öltök legelőbb szemébe s ez áll folyvást előtte a vasúti pályaudvartól a város közepe iránt jövőnek, meg azért is, mert legelőbb időre visszanyúló multja van.

Szent András templomának hívták eredetileg s hogy legrégebbi alakjában mikor épült, tudni sem lehet. Szücs István Debrecen város történetéről írt könyvében fel van jegyezve, hogy már a 12-ik században egyszer leégett, tehát nyilván a legelső magyar templomok közé tartozhatott. A Szent András nevet akkor is meglat-

totta, amikor a város lakossága felvette a reformációt. De régi alakjában nem sokáig szolgálta a reformált egyházat, mert 1564-ben ismét leégett és onnantól kezdve hatvan éven át romban állt. Bethlen Gábor erdélyi fejedelem támogatásával építették fel ismét s ezért volt a régi nagytemplom belső falán egyrészt Debrecen város, másrészt Bethlen Gábor címere elhelyezve. A cimerek körül volt felirásokból, melyeket Szücs István eredeti szöveggel és magyar verses fordítással is közöl, megtudjuk, hogy a templom építését Mike Pál főbíróóságában kezdték el, Juhos Ferenc idejében fejezték be, használatba pedig Bacsó János főbíró-sága idején vették. Az 1628 novemberében megnyitott templom, amelynek igen jó képe van az egyházkerületi levéltárban, egytoronyú volt, de mikor I. Rákóczi György fejedelem a ma is róla nevezett harangot adományozta a debreceni eklézsiának, ennek elhelyezésére a templom kerítéséhez, tehát a templomtól külön, építettek egy erős, vaskos tornyot, amelyiket, mivel nem volt bevakolva, általában „veres torony”-nak nevezték. A templom tornya, amit viszont zsindeyes vagy fehér toronynak hívtak, nyugat felé nézett, míg a veres torony a kerítés déli kapuja mellett állt.

Az 1802. év június 11-ike Debrecen város életében a legszerencsétlenebb napok közé tartozik. A Péterfián (Szücs István szerint a Kispéterfián, vagyis a mostani Rákóczi-utca északi végén), a Tóth házzal szemben levő özvegy Dinnyés Jánosné udvarán keletkezett tűz elpusztította a Péterfia, Mester-utca nagy részét, a Hatvan-, Nagyuj-, Kisuj- és Német-(József főhg., Simonffy-, Széchenyi) utcákat, vagyis a város nyugati oldalán egészen a kis-templomig eső részt, benne a nagy templomot, kollégiumot, konzisztoriális házat, prédikátori, professzori és kántori házakat, a Kenessey alumnusok házát és a coqua-házat, jószerencse, hogy a kollégium bibliothekáját és az egyház levéltárát nem érte veszedelem.

A templomépités a borzalmas károkat szenvedett egyháznak ret-

Deliriosus fantáziája meleg tekintettel ölelte körül a négy ápolónőt. Már csak azokat látta bennök, akikkel különböző időszakokban összehozta a sors az ő viharos életében, akik belejártak az ő esőndes tragédiájába sokkal elhatározottabban, mint a többiek. A sok-sok nő közül a négy legigazabb lelkületű, akik csak virágot szórtak a lábai elé. Akikre most könnyek között gondolhatna ő, aki legutoljára az édes anyja koporsójánál sirt. Aki- ket most az utolsó pillanatban visszavágyta a lelke, ha anélkül is el nem jöttek volna az ő halálos ágyához... Hogy elbueszuzzanak tőle. Bántó szavak és szemrehányó tekintetek nélkül.

Most megint más képet mutatott a multak történéseinek ringó délibábjá. A morfin hatása kezdte erejét veszíteni.

És újra végig szenvedte lelkében az ő művészi nagyságának gyorsan perdülő krescendóban való lecsúszását.

Lezüllését a pezsgőtől a pálinkáig, fényárban uszó éternek langyosan illatos levegőjéből odajutását a vidéki kis kocsmák pipafüstös sön-téségig.

Újra átélte azokat a kétségbejött napokat, mikor először kóborgott minden cél nélkül Budán, a szerződését felbontó levéllel zsebében, ráé ürmössel csitítgatva önmagával való viaskodása bántó hangulatait.

Végül is elszereződött egyik vidéki színházhoz, ahol az első hetekben még nem fojtogatták az alkoholtól tönkretett hangszálait a gixerek. Az igaz, hogy erősen vigyázott magára az első időkben. Ezzel szemben gyalázatos közérzés háborította minden esetben. Nappal és éjszaka egyaránt. Hiányzott belőle a megszokott alkoholmennyiség, ami kellő energiával fűtötte testét-lelkét.

Soha, de soha nem emlékezett olyan kedélytelen színházi estékre. „A Corneillei harangok”-ban csak ő tudta miért bűgja olyan átérzetten, bánatosan:

— Mit ér, mit ér a márkiságom! ?
És ilyenkor arra gondolt, mit ér az ő élete alkohol nélkül.

Azután még rosszabb napok következtek. Újra ivott. Előbb elitta a ruhatárát, majd a szerződését...

Amint eddig jutott a visszaemlékezésben nem akart a továbbiakra gondolni. Elhesselgette a gondolatait, csak azt a gondolatot nem tudta elzavarni agyából, mely arra a mentőköcsirre emlékeztette, ami idehozta...

A kórteremben már kezdtek elcsendesedni a nehéz beteges is. A közelgő hajnal az álmatlansággal vívódók kimerült szervezetére is álmat hintett.

Az inspekciós éjszakai ápolónő pedig a vén színész fejparnája alá nyúlt s gyöngéden felemelte a haldokló fejét. A színész a derengősen

zöld fényű éjszakai lámpa világánál, mint valami ködképet látta, amint a sugár terméte, de felt. asszonyos idomu, beszédes szemű Mici nővér az ő beteg ajkához emeli a kanálba csöpögtetett orvosságot.

De ő nem Mici nővert látta a finoman szubtilis női alakban, hanem valakit a multból, akit — most úgy érezte — a legjobban szeretett. Az első, aki ifjúsága ösvényén először került útjába.

Lágyan ölelkeztek egymásba az ápolónő szavai, mikor elröppent életveg, frissen piros ajkairól a felszólítás:

— Kérem, vegye be az orvosságot!

A színész tágra meredt szemekkel tekintett a leányra, akinek finomkodó mozdulata csak még jobban összezavarta előtte az álomlátást a valósággal. Kiszáradt ajkai mohón szüresölték az orvosságot, melynek pikánsan kesernyős ízét már előre érezte minden idegszála.

Igen, a morfium jött, amit csak végső esetben rendelnek az orvosok. Legelőbbször, mikor már ugys minden — olyan mindegy.

Csak néhány perc mulott el s a vén színész már el is szunnyadt. Csak akkor ébredt fel, mikor az ápolónő éppen el akart távozni a betegágytól. A halk zöreijre figyelmes lett s felnyitotta fáradt szempilláit.

Kelet felől már pirkadni kezdett

a fázós téli hajnalodás. Már lámpafény nélkül is tisztán kivehető voltak a tárgyak körvonalai.

A színész tekintete végigsimogatta Mici nővér arcát. A szívében pedig valami csodálatos érzés vert tanyát. És a vén ember egyre lassabban lüktető szíve csordultig megtelt érzés-foszlányokkal. Mintha találkozt volna abban minden nemesebb emberi érzés egy-egy mozaik-darabja.

Az anya iránti szeretetnek, a pártáskodó testvéri érzésnek, a kedveseit lágyan körülölelő, majd minden gátakat leromboló szerelemnek, a teremtés legszebb, a mindenséget kormányzó utólráhatatlan nagy Művész legragyogóbb alkotásának: a Nő iránti imádatnak egybefonódását érezte a haldokló az utolsó asszonyi arc fátyolos látásakor.

És mintha csodálatosan fénylő napsugár ragyogta volna körül a barna asszony-fejet?

Pedig még percek multak el, míg a keleti égbolton felemelkedett egy arasznyira a napkorong felső része s hogy sugárkévéi a hőmezőkön keresztül táncolva, elérkeztek a kórterem ablakához.

Ugyanakkor Mici nővér kikapintva a vén színész elhalt ütőerét, — nem minden szánakozó megindultság nélkül, de ásitva fordította meg a hulla feje felett a fejtáblát.

tentő gond volt, annál inkább, mert a falak is annyira megrongálódtak, hogy azokat teljesen le kellett bontani. De a távol vidék reformátussága is megmozdult a debreceni egyház érdekében. A nagyobb arányú adományok ugyan a kollégium javára jöttek, azonban a templom építésére is küldtek jelentékeny összegeket, kivált az erdélyi magyar főurak, mint pl. gr. Teleki Sámuel, gr. Teleki Kata, báró Alvinczy Gáborné, gróf Rhédey Adám, báró Wesselényi Farkas, Kendeffyné Bethlen Krisztina grófnő. A debreceni kalmártársaság is jelentős összegeket adott, azonban az építés költsége ugylátszik, mégis legnagyobb részét a hívek önkéntes adakozásából telt ki. Evégből sokszor publikáltak a templomban az építés költségét, felhíván az egyház tagjait az adakozásra.

Az épület tervét *Ingenieur-Major Péchy Mihály* készítette, aki — mint a leveleiből kitűnik — közel rokona volt a tiszántúli egyházkerület akkori főgondnokának, a nagynevű Péchy Imre alnádornak. Ez a kiváló mérnök őrnagy csodálatraméltó buzgósággal szolgált egyházának a tervek fíradhatatlan készítésével. Mert itt Debrecenben sokszor változtattak az előbbi szándékon, hol koralaku, hol négyszögletes, hol nagyobb, hol kisebb templomot akartak a konzisztórium urai s végül is abban állapodtak meg, hogy a régi templom fundamentuma jó legyen, ahhoz kell alkalmazni az épületet. A régi fundamentumot aztán megint megnövelték, úgy, hogy dél felé portikust helyeztek el, amely mellett kétfelől — keletnek és nyugatnak — álljon egy-egy torony. A jó Péchy Mihály nem riadt vissza az új meg új kivánásoktól, hanem szorgalmasan készítette a terveket s küldte a magyarázatokat „bizodalmas jóakaró uram”-hoz, Simonffy Sámuelhez, aki az eklézsiának az egész építkezési idő alatt kurátora volt.

A leégett templom falainak lebontására 1803 tavaszán Ederer Jakab nagyváradi kőműves mestert bízták meg, aki a munka megkezdéséhez halasztást kért, mivel a munka aratás után olcsóbb lesz. Megadták a kívánt halasztást („Csak akkor osztán fogjon hozzá”) s megígérték neki a munkáért 2000 forintot, meg amikor idejön, a lovának abrakot. Egyszeresrendelkezett a konzisztórium a szükséges téglák kivetése iránt, aminek ezre akkor három forintba és öt garasba került, igaz, hogy az asztalt, formát és fát az eklézsia adta. Egyszeresrendelkezett a konzisztórium a szükséges királyi kamarához a fedélre szükséges réz adományozásáért. Ennek azonban aligha volt foganatja, mert későbbben az eklézsia maga vette a rezezt. Arra azonban megkapták az engedelmet, hogy az építéshez szükséges fát s követ vámmentesen szállíthassák.

Az új templom építését is Ederer Jakabra akarták rábízni, azonban mivel a bontási munkát is lassan végezte s mivel „idevaló

architectus Litsmann uram ajánlkozott, hogy becsülettel elvégzi”, ennek adták a megbízást.

De bizony azért csak nem Litsmann uram végezte el. A falak legnagyobb részét ugyan alighanem ő rakatta, de ezalatt is többször volt baj. Egy ízben — 1805-ben — a kőműves legényeivel is volt veszedelem, mivel ezek kenyeret követeltek, amint a kollégiumot építők kapnak. *Kompesz-kálni kell a lázszétókat* — mondta a konzisztórium, de aztán meg egyeztek, hogy meg kell tudni professzor Sárváry Pál uramtól, mennyi kenyeret kapnak a kollégiumi kőműves legények s ugyanúgy kell adni nekik. Máskor azt kifogásolta a konzisztórium, hogy a régi fundamentum az ujjal nincsen jól összekötve. Ismét máskor azt panaszoják fel, hogy a Kardos házában is rossz munkát végzett Litsmann uram. Ilyenkor rendszerint Kovács György matematikus kapja a megbízást, hogy nézzen utána a Litsmann munkájának.

Míg a falak épültek, a homlokzatra való oszlopokat is megrendelik a pesti kőfaragónál s megkérlik *kereskedő Rickl urat, hogy mikor s mennyire szükség lesz, adjon pénzt a kőfaragónak. Rakovszky* Dániel fiskális uram pedig a rézművelés tárgyalni megyen fel Pestre.

A terv szerint a templom a XVI. századbeli olasz-reneszansz stílusban készült s mintája — úgy az alaprajz, mint a homlokzat tekintetében — a római Szent Péter templom, ez az örök időkre csodás szépségű alkotás. Ennek megfelelően a kereszthajók találkozásánál a két torony közt kupolának kellene emelkedni. A kupola is sok godnak lón okozója. Hogy vajjon miféle anyagból készítsék. Aztán meg, hogy Litsmann uram alkalmas lesz-e annak elkészítésére. Gyöngyösi architectus Rábel Károly készített a boltívhajtásra plánumot, amelyet elküldenek bírálatra Péchynek, de egyszeresrendelkezett a konzisztórium olyan négy oszlopra rakni s nem is papszóhoz való, mert elvéss benne. Így mellőzte a konzisztórium a kuppelt, azaz ezért maradt el a terven a két torony közt megvolt kupola, ami nélkül pedig a templom képe hiányos, a két torony közt üres.

Vajjon a homlokzat a Péchy rajzai szerint nagyobb változások nélkül készült-e, nem igen lehet megállapítani. Az kétségtelen, hogy némi módosítások történtek. Valószínű, hogy innen származnak azok a fogyatkozások, amelyek építőművészeti szempontból azonnal felőltek. Így nevezete-

sen, hogy az oromzat aránytalanul nagy s a toronyok logikus kifejtését is akadályozza, mert az öt nyílást összefoglaló oromzat átnyulik a torony egyik alátámasztásául szolgáló oszlop fölé is és így megszakítja a toronynak, mint függőleges lezárásának érvényesülését. Az oromfal e tulságosan széles alapja maga után vonja nagy magasságát is és az ennek hátatadó mellvédfalnak a magasságát. Ez különösen a toronyokon látszik aránytalanul. A templom hátulsó részén már csak három nyílás van az oromzat alá foglalva s itt az arány egészen helyes. Amint hogy kifogástalan a jónoszlopok megfelelő főpárkány tagozása is.

A templom mindkét tornyával csak 1821-ben lett kész. Ebben az esztendőben, augusztus 6-án húzták fel a gömböt a Péterfia felől eső toronyra, míg a másik már 1818-ban kész lett s június 12-én, a leégés napjának 16-ik évfordulóját követő napon, helyezték el rajta a gömböt.

Ekkor már a templomot építető kurátor, *Simonffy Sámuel* — akinek sok fáradtsággal járó munkájáért egyébként 100 forint honoráriumot is megajánlott a konzisztórium — a városnak is főbírája volt s mint ilyen, a konzisztóriumnak is elnöke. A templom leegése idején még *Domokos* Lajos, a város és a magyar reformátusság egyik legnagyobb embere, volt a konzisztórium elnöke. Ő utána meg *Szombathi István* főbíró, aki feleségével együtt a vagyontát templomépítés céljára hagyta az eklézsiának. Ebből az alapítványból épült nyolcvan évvel később a Kossuth-utcai templom.

Rajtuk kívül nevezetes tagjai voltak még ezekben az időkben a konzisztóriumnak: *Székely* György prédikátor, akinek keresztyén tanításait ma is szívesen forgatják a vallásos reformátusok, *Benedek* Mihály szuperintendens, *Buday* Ézsaiás, *Földvári* József, nagy tiszteletben állt s ünnepeelt prédikátor.

Mint szomorú nevezetességet meg kell említeni, hogy a nagytemplom építésének ideje alatt ismét pusztította tüzvész a várost és eklézsiát. Ugyanis 1811 április 3-án és 8-án, előbb a Cegléd- (Kossuth-), Szent Anna-, Varga-, Várad- (Deák Ferenc- és Hunyadi-) és Miklós-utcák, majd a Hatvan-, Mester- és Péterfia-utcák egyrésze égett el, úgy, hogy a város lakosságának fele hajlék nélkül maradt. Ekkor megégett a katolikus templom, iskola és klostrom, valamint a református ispotály a templommal együtt.

Azt is érdemes tudni, hogy a nagyégés folytán szükséges új építkezésekhez a városi tanács *projectumot készített az utcák rekvizíciójára* s elrendelte, hogy a kollégium és nagytemplom közt levő házakat le kell bontani. Nem érdekeltlen egy pár számadat sem. Az oszlopokra való nagy kövekért 28,654 forintot fizettek; a fedélszerkezetért pedig *Tunkel* Ferenc szolnoki ácsmesternek 10,600 forintot. A Péterfia felől eső torony

gömbjében elhelyezett emlékirat szerint akkor — tehát száz évvel ezelőtt — Debrecenben 27,000 református és 900 katolikus lélek volt.

A több mint száz esztendő nagytemplom számos nevezetes történelmi eseménynek volt színhelye. Még pedig nem csupán egyházi érdekű eseménynek. Mindenki tudja, hogy itt tartották 1849 április 14-én azt a nevezetes országgyűlést, melyen a Habsburg-házat trónfosztottnak mondták ki. Ezért gondoltak sokan arra az egyetem létesítéséről, hogy a nagytemplomban az egyetemi hivatalos istentiszteletek színhelyül nem fogják legfeljebb helyen szívesen látni. De ez felesleges aggodalom volt, mert a szabályzat megállapította, hogy mindaddig, míg külön egyetemi templom épül, ilyenül a nagytemplom fog szolgálni. 1918 október 23-án pedig Károly király, aki akkor, mint tudjuk, az egyetem királygyűrius doktoravató ünnepe címén jött Debrecenbe, maga is megjelent a nagytemplomban a királynéval együtt s áhitatosan hallgatta végig Baltázár püspök áldást mondó rövid imáját. (nb.)

Él az Úr!

*Megnyilt a sir sötét szája;
Fogva tartott rabja nincs
És elszlott mély homálya,
Széjjel tört a bün-bilincs:
A megfeszített nem halott,
Él az Úr!... Feltámadott.*

*A nagy péntek gyász-keserve
Új örömré vált immár
S zeng az ajak énekelve;
Újra él a nagy király:
A megfeszített nem halott,
Él az Úr!... Feltámadott.*

*Halál, erőd már nem örök
S diadalod?... Képeztél.
Erős zárad im fel törött,
Megnyerjük az életet:
A megfeszített nem halott,
Él az Úr!... Feltámadott.*

(Debrecen.) Solymossy József.

Tisza-ünnep.

Tisza István születésének hatvanharmadik évfordulóján a róla nevezett társaskör ünnepi lakomát rendez, melyen az emlékszedet, kezében a Tisza István serleggel, *Berzeviczy* Albert, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke mondja. A lakomán részt vesznek többek közt *József* és *József* Ferenc kir. hercegek, gróf *Bethlen* István, gróf *Klebersberg* Kunó, gróf *Csáky* Károly miniszterek. Az ország minden részéből több mint ötszáz jelentkező az ünnepi lakomára, pedig az ünnep harmadnapjára eső dátum nehezíti a távolabbi vidékekről felutazást.

Szép gondolat, hogy a kör egykori nagyvezérének születése és nem halála évfordulóján tartja a megemlékezést. Így van jól. Tisza István ne haljon meg soha, ellenben szüllessék újra minden esztendőben a jó magyar szívekben.

Kuczik Gábor utóda

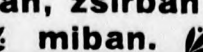

Debreceni Magyar Szalámigyár és Husipari
Részvénytársaság

Debrecen, Verbőczy-utca 10. Telefon 244.

Nagy választék husvéti sonkákban

és mindentéle csemege árukban. Állandó nagy raktár

szalonában, zsirban és szalá-

miban.

Üzletek:

Simonffy-utca 2. szám.

Telefon 786.

Rózsa-u. és Dégenfeld-tér sark.

Telefon 379.

Legolcsóbb szövetkülönlegességek

SILBERSTEIN ÉS ADLERNÉL

Kossuth-utca 2. (Városház épület.)

Az almafa.

Írta: Szondy György.

A kert közepén csinos kis almafa állott. Még csak pár éve ültették ki a faiskolából, de a helye jó volt és a kis fa derekasan gyarapodott évről-évre. Az idén már virágokat is hozott; és most ott pompázott a ragyogó tavaszi ég alatt, elborítva nagy, halovány-rózsaszínű virágokkal, mint egy óriási menyasszonyoskor. Méhek döngicsélték körül, vidám napsugár bujkált az ágai között és úgy látszott, mintha az egész kert büszke lenne a fácskára.

Körülötte babot ültettek el; és a babok épen előző éjszaka bujtak ki a földből. Két kemény, halovány sziklevelüket még meredten nyújtották jobbra-balra és gyenge hajtásaik bámész elragadtatással nézték az almafa ragyogó pompáját.

— Oh, be gyönyörű! — suttogták álmélkodva. — Milyen nagy! Milyen illatos! — és némelyikük hizelkedően bókkolt a fácska felé:

— Szeress minket is egy kicsit, gyönyörű tavaszi csoda! Mosolyogj ránk, engedd, hogy bámulhassunk! Oh, ha valaha mi is ilyen hatalmasak lehetnénk!

A fácska szótlanul hallgatta a dicsőítést, de reá sem ügyelt. — Nagy, boldog örömmel töltötte el a tavasz; az ágai szinte remegtek a boldogságtól és a virágaitól szállt, egyre szállt az ég felé az illat, mint alázatos és csöndes imádság. Boldog volt a fácska, de a boldogsága remegő volt és komoly, mert előre gondolt már: a tavaszutó dermesztő, fagyos éjszakáira, a nyár zivatarjaira; a tömérdek ellenségre, akikkel szembe kell szállnia, míg betölti hivatását: míg piros almákká gömbölyödnek színes virágai. Úgy aggodott minden virágjáért külön-külön, mint az anya a gyermekeért; mert a fának ugyanaz a virág, ami az anyának a gyermek. És ő tudta, hogy sok, nagyon sok gyermeke fog korán, fiatalon és hiába elpusztulni; tudta és még is sajnálta őket és boldog álmódzásaiba belevegült a fájdalom is és néha tetőtől-talpig végigborzongatta. Ilyenkor sirni látszott a fa: halavány szirmok peregetek, forogtak róla, mint a könnyek.

Teltek a napok és a kert lassanként zöld ruhát öltött. Az almafa is elvesztette díszét, zöld levelek borították be az ágakat és közöttük apró kis gömböcskék húzódtak meg. Langyos esők locsolgatták a kertet, az ázott föld illatos párákat gőzölt alkonyatkor és a növények frissen, vigan szökkennek szárba.

Az almafa körül leveles bokrokká terebélyesedtek a babok is. Halkan, csendesen, szinte észrevétlenül nőttek, de azért a hajtásuk napról-napra magasabbra emelte a fejét és most már cseppet sem tetszett nekik az almafa.

— Nézzétek csak! — mondta egy kora hajnalon a legnyurgábbik — már nincsen rajta egy szál virág sem. Most már nem is szép! Olyan, mint akármelyik közönséges fa!

— És nem is nő! — tóditotta egy másik. — Mekkora nőttünk mi a tavasz óta! Ő meg most is csak akkora, mint volt!

— Nincs benne semmi erő! — szólalt meg a harmadik. — Úgy látszik, virágot sem fog többet hozni. Én bezeg nyitogatom őket egyre-másra!

— Én is, én is! — dicsekedtek mindannyian.

— Nem is tudom, miért tetszett nekünk olyan nagyon — szólalt meg újra a legeleső. — Hiszen mi most még szebbek vagyunk, mint ő és ha volna mire kapaszkodni,

még magasabb is volnék nála! No bizony!

Az almafa nem is hallotta a babok fecsegését. Már javában küzdött a gyermekeiért. Megfeszítette minden erejét, hogy ne rázkódjának az ágai, ha szél fújt; rejtegette őket a levelek közé; ha jött nesztelen szárnyalással az almamoly igénytelen kis lepkeje, a melyik petét rak az almákba, hogy a kikelő hernyó el ne pusztítsa őket. Rettegett, nehogy jég-eső verje el a határt és álmódott szép, derűs órszól, amikor piros almák fognak mosolyogni zöld ágai között.

De a gyermekei közül egyre több hullott el mégis, amint nyárba hajlott a tavasz. Csenevész, rosszul nőtt apró zöld almák borították be alatta a földet.

— Hullik a férgese! — mondta a kertész, mikor reggelként összeszedte a lehullt gyümölcsöket.

— Látjátok? — kacsintottak össze a babok. — Látjátok, még a gyümölcseit sem bírja megérelteni. Egészen elgyengült már! Minek is tartják itt a kertben? Rög ki kellett volna vágni!

— Igen bizony! — szólt egy másik. — Hiábavaló itten és csak akadályoz minket a növéiben. Minden délelőtt árnyékba borít! Ha nem volna itt, már kétszer akkora lennék!

— Előlk meg délután takarja el a napot! — zúgott egy harmadik csoport.

— Én meg is mondom neki a magamét! — hengegett megint a legnyurgább bokor. — Hallod-e, te! Almafa, vagy mi vagy! Mit állsz itt hiába? Virágokat se hozol, gyümölcsöket sem érlelsz; utban vagy nekünk, árnyékot vetesz reánk! Miért nem pusztulsz már innen?

Az almafa szeliden felelt: termek! Az én gyümölcseim lassan érnek! Árnyékot meg én sem san érnek! Árnyékot meg én nem vetek rátok többet, mint ti reám! Ha annyira beárnyékolnak, hogyan nőhetek itt alattam ilyen nagyra?

— Hiszen növények még nagyobbra is, ne félj! De akkor jaj neked!

Az almafa erre már nem is válaszolt. Pedig a baboknak igazuk volt. Egy napon hosszú karókat hozott a kertész; némelyik még az almafánál is magasabb volt. Minden babbokr mellé leszurt egyet és a szárukat gondosan reá csavargatta.

— Pár nap múlva a tetején lesznek! — kurjantott vigan a legnyurgábbik, mikor elment a kertész és örömeiben tetőtől-talpig beborult fehér virággal.

— Egy éjszaka többet növekedünk, mint ez a híres almafa tiz esztendő alatt! — hengegtek a többiek is és virágba borult valamennyi.

— Ide nézz, almafa! — hivalkodtak. — Így virágzunk mi! — Alól már érett hüvelyeink vannak, de azért a virágokkal sem farkodunk. És hogy nővünk! Hogy kapaszkodunk a fejed fölé! Nem félsz tőlünk?

Az almafa pedig nem ért rá válaszolni. Rekkenő szárazság borult a kertre és minden gyökérszála lázasan szivattyuzta a vizet, hogy a zsendülő almák el ne fonyadjanak. De a babok még nem is érezték a szárazságot. A hajnalok harmatja elég volt, hogy új erőt öntsön mindenikbe. Egyre magasabbra kapaszkodtak a vékony karókon és egy napon már magasról néztek le az almafára.

— Véged van! — sziszegtek feléje kaján kárörömmel. — Körülvettünk, nem menekülhetsz! Még egy éjszaka és megfojtunk! — Ne bomoljatok! — szólt rájuk komolyan az almafa. — Miatlan nőhetek akár az égig is, csak arra kérék, ne kapaszkodjatek reám. Engem ugysem pusztíthatok el, legfeljebb magatoknak válhatok veszedelmessé, ha tulsokat akartok! Maradjatok veszteg, én sem bántalak, ti se irigyeljétek, hogy élek!

— Haha! Megijedtél, ugy-e? Mentegetődzöl. Még, hogy nem bántasz! Ki borított árnyékba mindnyájunkat, ha nem te? Hanem most ütött a bosszu órája! — ordítottak a babok és minden erejükkel nyújtózkodtak, hogy elérhessék az almafa ágait. Reggelre rá is kapaszkodott valamennyi.

— Győztünk! Éljen! Meghalt az almafa! — Most már miénk a világ! — És vad győzelemkiáltással lepték el az almafa minden ágát. Az almafa egészen eltűnt alattuk, még a levelei sem látszóttak a babvirágtól.

— Megfojtunk! Megölünk! — zúgták a babok.

Az almafa egy ágát sem mozdította.

— Legyen eszetek! — szólalt meg végre, mikor kissé lecsendesedtek. — Látjátok, hogy még csak egy almát sem tudatok rólam lerázni, — hogy gondoljátok hát, hogy megölhetek?

— Igen, megölünk! — felelt dühösen a nyurga vezér. — Nem is tudsz védekezni: hiszen meg sem mozdulsz!

— Szerencsétlenek! — mondta az almafa. — Hát lássátok már be, hogy az én erőm épen a mozdulatlanúság! De a ti pusztulásokot nem is én idézem elő, hanem más, aki hatalmasabb mindnyájunknál!

— Mit hallgatunk még reá! — Szót se többet! — kiabáltak a fel-dühödött babok.

— Jól van! — szólt az almafa. — Én figyelemeztem, ám ti lássátok! — És a babok diadalünnepet ültek és még szorosabban összekapaszkodtak a karókon az almafa körül.

— Vége van! Az almafát megöltük! — hirdették a babvirágok a szélnek, a napsugárnak és a kert közepén messzire világított a fehér babvirágok bokréája a megölt almafa tetején, mint egy zászló.

Am a szárazság még egyre tartott és az almafa már érezte, hogy a rekkenő hőség után vészes vihar vajudik a messze felhők méhében. Nagy, nyomasztó csönd borult a kertre; alkonyattal a madarak és lepkék félnken bujtak a levelek alá. Forgószél kelt és enyészett el az országuton, messze-magásra kavarta a port és a láthatár szélén ijesztő, barna felleg tolokodott egyre magasabbra. Mély dübörgés vonaglott át az égen és a felhő már itt volt, már eltakarta a napot és a szél fészevesztetten kapott bele a növényekbe. Zúgott, kavargott a levegő, döngött, csatogott körül az ég, az eső vágta, paskolta a leveleket.

A felkapaszkodott babok rémülten kucorogtak az almafa ágain.

— Csak egy kissé engedj a szélnek, mert elveszünk! — könnyörögtek kétségbeesetten. De az almafa meg sem mozdult. A vihar pedig megragadta a babkarókat és amint kicsavarta őket a földből, derékban tépte ketté a babokat is.

Mire kifeszült az égen a szivárvány hidja, az almafán haldokoltak a győzők — és őszre nem maradt belőlük egyéb, csak sok, szerzetes, kitorított karó! Az almafa pedig ifju erőben állt az őszi napfény arányában és a levelei között duzzadó almák mosolyogtak, frissen és pirosan, mint az élet.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Forradalom ránk nézve legveszélyesebb halálos betegség, nemzeti élet pedig legfőbb cél; reformlajuk tehát magunkat ingadozást okozó krízis nélkül.

Széchenyi.

GARAI

és Testvére

férfi, fiuruha

nagyáruháza

Bika szálló épület

tavaszi

vásárt

rendez!

A folytonos áremelkedés dacára egész április hónapra árait

leszállította

15—20

százalékkal.

Nagy választék tavaszi felöltőkben, a legmodernebb szabásu öltönyökben. Rövid sportnadrágokban. Divatcsikos nadrágokban. Tartós gyermekruhákban és méretutáni rendelésre szövetkülönlegességekben.

Kérjük a t. vásárló közönséget a cégre ügyelni.

Garai és Testvére

Bika-szálló épület.

Részvénytársasági alagra helyezük-e a városi vállalatokat?

Debreczen város háztartásában, amely csak a legnagyobb nehézségek árán tudja egyensúlyát fenntartani a mai nehéz gazdasági viszonyok között, súlyos teherként szerepelnek a városi vállalatok. A vállalatoknak rengeteg forgótőkére van szükségük, amelyet a város vagy egyáltalában nem, vagy csak igen kis mértékben tud a vállalatok rendelkezésére bocsátani, de abban az esetben pedig, ha a vállalatok hozzájutottak a forgótőkéhez, akkor sem tudnak eredményesen prosperálni, mert berendezkedésük nagyrészt elavult és így újabb nagy összegekre volna szükségük beruházási célokra. A mai rossz hitelviszonyok közepette azonban a vállalatok nem tudnak megfelelő összegű beruházási hitelhez jutni és így felmerült az a gondolat, hogy nem-e volna helyesebb a városi vállalatok idegen tőke bevonásával részvénytársasági alagra helyezni, mert ezáltal a vállalatok sokkal jövedelmezőbbé válhatnának és teherként helyett számottevő nyereséggel szerepelhetnének a város háztartásában.

Mit mondanak a városházán?

Kérdésünkkel elsősorban

Dr. Magoss György polgármestert kerestük fel, aki a következő választ adta:

— *Semmiesetre sem tudnék hozzájárulni, hogy a városi vállalatok részvénytársasági alagra menjenek át. Nagy megfontolatlanság volna a vállalatokat a város kezéből kiadni. A világitási vállalat rövidesen rendbe jön, úgyszintén a vágóhid is. A téglagyár már csak azért is megtartandó a város kezében, mert a piacon nagy ármérséklő hatása van. Most is legalább 50%-kal olcsóbb, mint más téglagyár. Más dolog az, hogy a vállalatok számára megfelelő tőkéről kell gondoskodni. Azt hiszem azonban, hogy a három legfontosabb városi üzem élen olyan emberek állanak, akiknek személye garancia arra, hogy a vállalatok hamarosan rendbejönnek.*

Dr. Miszty Károly tb. főügyész a következőket mondotta:

— Egyelőre nagyon nehéz dolgom tartom, hogy részvénytársasági alagra átmenjünk. Megfelelő tőkével kellene ehhez a dologhoz hozzáfogni, de ezt az összeget a város most nem tudja előteremteni. Viszont idegen tőke bevonásával átalakítani a városi vállalatokat részvénytársasággá, nem tartom helyesnek. Talán a gazdasági helyzet konszolidációja után lehet majd erről beszélni.

Dr. Vásáry István tanácsnok a következő nyilatkozatot tette:

— Nehéz kérdés ez, mert jelenleg törvényes akadály is van. Annak idején én a város anyagi érdekében azt terveztem, hogy az összes városi birtokok kezelésére hozassék össze egy részvénytársaság a város részvételével. Egy másik pedig az erdőüzem kihasználására, végül pedig fel kell állítani a városi takarékpénztárt. A városi vagyonoknak a jövedelmeztetése csak ezen az úton lenne a városra magára a legnagyobb eredményeket hozó és csak így lehetne bevenni a városok gazdálkodásába azt az életet, amely a gazdasági

élettel lépést tartva, a legnagyobb anyagi jövedelmezőséget biztosítaná.

— Annak idején úgy gondoltam a dolgot, hogy a városnak minden érleke átmenne a részvénytársaság kezébe és pedig úgy, hogy a többség a város kezében legyen a tőkéből. Az az összeg pedig, ami a forgótőkére már a múltban is kellett volna és ma még inkább kell, az jönne, mint magántőke. A magánérdekeltség révén jöme azlán a fejlettebb, mozgékonyabb kereskedelmi és üzleti érzék. Más oldalról pedig ezek a vállalkozások megszabadulnának a közigazgatás szerveinek időt rabló és anyagi kárt okozó, nagyon sok üzleti dologhoz hozzá nem értő nyomásától.

— Jelenleg ugyan törvényes akadály van ennek a dolognak, de a szanalási törvényjavaslatnak van egy szakasza, amelyben az állami üzemeknek megengedi a részvénytársasági alagra való áttérést. Ha a városok részére is megengedik ezt, akkor meg fog szünni a törvényes akadály is. Ennek a lehetősége pedig megvan adva, mert a városok háztartására vonatkozó szabályokat a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértve állapíthatja meg. Ha a szanalási javaslatot elfogadják és a kormányzat meglesz adva a lehetőség, hogy ilyen intézkedéseket tegyen, akkor a követelményeknek megfelelően szabályozhatják a városok háztartását. A városnak azonban minden sulyával oda kell hatni, ha esetleg ilyen átalakulás megtörténik, hogy a közérdek a magánérdekekkel szemben megóvassék.

Érdekesnek tartottuk

Rimanóczy Bélát, a világitási vállalat igazgatóját megkerestük, aki a következőket mondotta:

— Ez a dolog még nem érett meg egészen. Most dolgozunk egy tervre, amely átalakítja egész szervezetünket. Ez egyesíteni fogja a világitási és a vízműveket, de még kezdetleges stádiumban van. Külföldi tapasztalatokon elindulva készítjük elő ezt a tervet, amelyet rövidesen az illetékes bizottságok elé vihetünk. A hitelszerzési viszonyok jelenleg olyan nehezek, hogy gondolni sem lehet idegen tőke bevonására. Szükségesnek tartom a vállalatokat azoktól a törvényes közigazgatási formáktól megszabadítani, amelyek károsan befolyásolják a vállalatok könnyebb mozgékonyágát.

Mélyen a kérdés lényegére hatoló választ adott

Ary Lajos

tb. főszámvévo:

— Tény az, hogy valamennyi városi vállalat szervezetét át kell dolgozni és közelebb kell hozni a való élethez. Az is vitán felül áll, beruházási és forgótőkéről valamennyi vállalat számára gondoskodni kell. Ami az idegen tőke bevonását illeti, a vállalatokat két részre lehet osztani. A város kezelésében kell megtartani azokat a vállalatokat, amelyek monopolisztikus jellegűek, míg a szabad

versenynek kitelt vállalatoknál előbb-utóbb az idegen tőke bevonására fog sor kerülni. A monopolisztikus jellegű vállalatokhoz is bevonulhat az idegen tőke, de mivel ezeket a közérdek szempontjából létesítette a város, vigyázni kell arra, hogy a város közönségének érdekében a város kezében maradjon a vezetés.

— Egyelőre a jövő zenéje még, de azért nem messze fekvő megoldás lesz az az ideális terv, ha létre lehet hozni a városi takarékpénztárt, amelynek hatáskörébe tartozna minden városi vállalat. Ez az ügykezelést hihetetlen leegyszerűsítése volna, mert a most széttagolt ügykezelés egy kézbe jutna össze, együtt volna a könyvvezetés és a pénzkezelés, ami jelentékeny személyzeti és így anyagi megtakarítást jelentene. Ha helyreáll az ország gazdasági egyensúlya, ez a szép terv rövidesen megvalósítható is lesz.

Mit mondanak a polgárok?

A városházán kapott válaszokkal szemben kíváncsiak voltunk arra, hogy ezzel a nagyfontosságú városgazdasági kérdéssel kapcsolatban milyen felfogást vall a polgárságnak néhány olyan illusztris képviselője, akik állandóan és intenzíven foglalkoznak a város ügyeivel.

Poroszlay László

vezérigazgató, törvényhatósági bizottsági tag kijelentette, hogy a kérdés megoldására az idő nem tartja alkalmasnak. Egyedül a tőkeszerzés volna az alkalmas érv a vállalatok részvénytársasági alagra való átszervezésére. Az idő azonban erre sem alkalmas, mert most mérhetetlen pénzszűke van. Még a nagy bankok által patronizált vállalatok sem tudnak elég tőkéhez jutni, nem valószínű tehát, hogy idegen tőke most új vállalatoknál keressen elhelyezést. Tény az, hogy a világitási vállalatnak, a téglagyárnak és a többi vállalatoknak sok pénzre van szüksége, de ma ezt nem lehet ebben a formában előteremteni.

Dr. Radó Rezső

a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára, törvényhatósági bizottsági tag, a következő nyilatkozatot tette:

— Az a nézetem, hogy a megfelelően vezetett vállalatok mindenkor sokkal jobban prosperálnak, mint egy akarva, nem akarva is a bürokratizmus árnyoldalaival mindig magáévá tevő közüzem. A mozgékonyág, az elhatározások gyorsasága, a gyors intézkedések azonnali megvalósítása a magánvállalatok berendezésénél és üzletvitelénél fogva mindig hasonlíthatatlanul jobban valósíthatók meg az előrendő cél érdekében, mint a többé-kevésbé közigazgatási formalitásokhoz, hozzájárulásokhoz kötött közüzemeknél. Ami az árpolitikát illeti, a magánvállalatok mindig inkább alkalmazkodnak a viszonyokhoz, különösen, ha versenyvállalat is van. Viszont a város a maga számára kiköthet olyan feltételeket és jogokat, amellyel az esetleges kizárólagos koncesszióval bíró ártulhajtasokat megfelelően mérsékelheti. A hitelszerzés ma ugyan drága, de a berendezések tőkéletesítéséhez nagy tőkére van szükség. A régi leromlott berendezések túlságosan költségessé teszik a vállalata-

tok üzletmenetét. Az üzemek vezetését feltétlen kereskedelmi érzékkel bíró emberekre kell bízni, akiknek széleskörű hatáskört kell biztosítani, mert egészen más a közigazgatás és más az üzletvitel. A kettő bifurkálása semmiesetre sem válik valamely közüzem javára.

Végül

Dr. Hegedűs Jenőt

a Forgalmi Bank igazgatóját, aki mindig nagy elszáratással foglalkozik városi ügyekkel, kértük fel nyilatkozattételre.

— *Az nem vitás — mondotta —, hogy egy bármily természetű üzleti vállalkozás csak részvénytársaság formájában vezethető leggazdaságosabban. — Kétségtelen ugyanis, hogy a részvénytársaság, mely nem annyira személyi egyesülés, mint tőkeegyesülés, a tőke szerzéséhez a legalkalmasabb és miután a tőkét adó társasági tagok: a részvényesek jogai törvényileg vannak szabályozva, a legkényelmesebb és legbiztosabb jogi alakulat. Miután pedig minden időben, de különösen ma a nagy gazdasági eltolódások mellett minden vállalatnak a legbiztosabb, sőt mondhatni egyedül biztos alapját a saját tőkéje képezi és prosperitása elsősorban saját tőkéjének megfelelő voltától függ és ilyen biztos megingathatatlan és a társaságtól el nem vonható tőkét egy részvénytársaság nyújt, a részvénytársaság tekinthető a legideálisabb alakulatnak. Azonban habár a tőke egy biztos és elengedhetetlen kelléke a rentabilitásnak, mégis a tőkén kívül nagyok sok momentum van, amelyek egy vállalat létesítését, fejlődését és főleg rentabilitását befolyásolják. Ez azonban messze vezetne és egy interjú keretében nem is fér bele ennek a kérdésnek a részletes tárgyalása.*

— *Ami most már közelebb a felvetett kérdést illeti, az előre bocsátottakból folyólag csak természetes, hogy a városi üzemek helyzete is előleg kedvezőben alakulna, ha a vállalkozások részvénytársasági alagra lennének átalakítva. Más kérdés azonban, hogy célirányos volna ezen vállalkozásoknak részvénytársasággá való átalakítása. Legelsősorban azzal kellene tisztában lenni, hogy ezen átalakulás egyáltalában lehetséges volna-e, mert magában véve az a körülmény, hogy a vállalatok részvénytársasági formát nyernének, ezzel tulajdonképpen semmi előny nem járulna a városra, mert, ha egy ilyen átalakulással a részvények, vagy azok tulajdonosa nagy része a város birtokába jutna és így tulajdonképpen a város adná a tőkét, vagyis idegen tőke nem folyna be és így tekintve, hogy a városi üzemek ma is mint külön vállalkozások, nagyrésztben, mint külön törvényileg bejegyzett cégek szerepelnek, változás sem állana be. Ha pedig az átalakulás úgy történe, hogy idegen tőkéből alakulna a részvénytársaság, úgy az kétségtelenül nagy veszedelmeket rejtene magában, mert egy részvénytársasághoz nagy tőkét csak abban az esetben lehetne szerezni, ha ez a tőke a vállalkozásoknál domináló szerepet szerez magának, vagyis megfelelő nagy tőke*

a részvénytársasághoz csak úgy szerezhető, ha az érdekeltséget vállalatoknak majoritást biztosítanak. Ami egyet jelent azzal, hogy a város ingerenciája ezekre a vállalatokra megszűnik.

— A városi üzemek között a legjelentősebb a világítási vállalat, amelynek monopolisztikus jellege van. Az pedig *véssélyt rejt magában, hogy egy közérdekű intézményre tisztán üzleti tőke gyakoroljon befolyást.* Elkerülhetetlenül szükséges a világítási vállalatnál egy nagyobb tőke befektetése, ami a vállalatot rentabilisabbá tenné és a fogyasztókra is előnyösebb volna, de a város nem veheti magára azt a felelősséget, hogy egy ilyen nagyjelentőségű vállalatot esetleg elveszítsen. A városnak tehát mindenestre domináló szerepet kellene magának biztosítani. A város többi üzemei jelenlegi formájukban is fentarthatók.

Eddig szólnak a nyilatkozatok. A vélemények egy csöppet sem térnek el egymástól, mert mind egyezik abban, hogy ha a jelenlegi viszonyok nem is alkalmasak ilyen gyökeres gazdasági átalakulás megvalósítására, a *jövő csak a részvénytársasági formában képzelhető el*, mert csak az a forma nyújthatja a város vállalatai számára a fejlődést, a könnyebb hitelszerzést, a megfelelő vezetést és ami a legfontosabb, a jövendőbiztonságot. *Arg Lajos* főszámvéve már meg is jelöli a módot, amely a városi takarékpénztár keretében ad módot a városi vállalatoknak, hogy a közgazdasági szállangajától teljesen mentesen fejlődhesse nek és levegyék a város háztartásáról azt a nagy terhet, amelyet jelenleg képviselnek és helyett nyereséget számoljanak el, ami aztán módot adna a városnak arra, hogy eleget tegyen a más téren reá váró kulturális, közegészségügyi feladatoknak, amelyek létesítése az ország harmadik városában elengedhetetlen.

(R. R.)

Muzeumi hírek.

Debreczen sz. kir. városi múzeum és képtár husvét első napján zárva marad. Második napján, hétfőn mind két intézet nyitva lesz. A múzeum történelmi és néprajzi osztálya, a Csokonai ereklyetárral együtt 9—12 és d. u. 2—4 óra közt; a képtár pedig d. e. 8—1 óra közt. Belépés díjtalan. A vállas- és közoktatásügyi miniszter Debreczen város muzeumának és közművelődési könyvtárának 2—2, összesen négy millió korona rendes állami segélyt utalványozott a folyó évre. A segély csakis muzeumi és könyvtári anyag gyarapítására használható fel. A Műemlékek Országos Bizottsága, mely élénk figyelemmel kíséri muzeumunk kutatásait és ásatásait, felszólította a városi múzeum igazgatóságát, hogy az eddigi ásatásai során előkerült műemlékekről, az épüszult falvak templomairól készült rajzbeli felvételeket, alaprajzokat, metszeteket helyszínrájzokat, fényképeket, az emlékek leírásaival együtt másolatban hozzá terjessze fel. Muzeumunk ez ideig a város határában a következő templomhelyeket tárta fel: Ohat, Zám, Csécs, Balmaz, Maes, Monostor, Parlag, Nagy és Kis-Guth, Haláp, Szalók-Sámson pusztákon. — Muzeumunk készséggel teljesíti a Műemlékek Orsz. Bizottságának kívánságát, miután annakidején lehetőleg pontos felvételeket készített a megtalált templom-fundamentumokról.

Visszaemlékezések Tisza Istvánra.

Mindazok előtt, akik *Tisza* István grótot csak mint nagy politikust, mint óriást, a nagyság távolából látták, vagy ismerték, *Tisza* István gróf mint ember ismeretlen. Azok előtt mint hatalmas, törhetetlen energia-tömeg, mint a magyar erő megtestesülése állott az ő nagy alakja s ezeknek szeme előtt rejtvé maradtak mindazok a kedves, szép emberi tulajdonságok, amelyek e rendkívüli embert, mint embert is naggyá tették és mindazoknak felfedhetetlenül és mélyen szívébe vésték az ő emlékezetét.

Néhányan még itt vannak Debreczenben, akik a fiatal kora óta közéről ismerték, akik előtt egyéni szeretetreméltósága megnyilatkozhatott. Ezek az urak ma is legkedvesebb kincsüként őrzik *Tisza* Istvánra vonatkozó emlékeiket. Tudvalevő, hogy *Tisza* Istvánt fiatal kora óta sok kedves szál fűzte Debreczenhez.

Tisza, mint tanuló.

Gróf *Tisza* Istvánról, mint tanulórol dr. *Erdős József* egyetemi tanár, mint tanulótlarsa így nyilatkozott:

— *Tisza* István az 1873—74. és 1874—75. iskolai években volt a debreczeni református főgimnáziumnak VII. és VIII. osztályos tanulója, illetve az akkori tanítási rendszer elnevezése szerint I. és II. éves bölcsész. Mivel a beiratkozáskor a szabályszerű életéve még nem volt meg; mint megfelelő érettséggel és kitünő előkészítéssel jeleskedő ifjú, felsőbb egyházasági, illetve püspöki engedéllyel vétett be rendes tanulóknak. Mind a két tanév tartalma alatt kitűnt lényeges tehetséggel, kitartó szorgalmával, jeles előmenetelével és követésre méltóan példás, kifogástalan magaviseletével. Mindig pontosan megjelent a tanteremben már az előadások előtt és a tanóra előtt átismételte s társaságon megbeszélgette az illető tárgyak tananyagát és ha bárki is tőle valamely dologra nézve utbaigazítást vagy tájékoztatást kért, mindig a legszívesebb készséggel, sőt örömmel sietett a gyenge tanulótlarsai segítségére. Talentumát nem rejtette véka alá, sahasem volt szűkeblű, vagy önző, hanem örvendett, ha mennél többekkel megoszthatta szellemi kincsét. Különösen kedvelte a nyelveket és a történelmet, de a többi tantárgyat is nagy figyelemmel és érdeklődéssel oadaadással tanulta. Felcieteit megannyi előadások gyanánt tekintették a tanulótlarsai és az illető tanárok egyaránt.

— A későbbi közéleti pályán érvényesült szabatos, érdekesítő és jellegzetesen egyéni hangsúlyozása és vonzó, értelmes előadása már ebben a tanulótlarsában tapasztalható volt. Nem egyszerű, sablonos lecke-felmondás, hanem a tételek és tárgyak tiszta ismeréséről és alapos tudásáról tanuskodó előadás volt minden felelet.

— A tanáraink semmi tekintetben sem beczték s nem különböztették meg őt a többi társaitól, viszont ő is minden tanulótlarsa iránt szíves baráti figyelemmel, szeretettel viseltetett. Mindamellett voltak közelebbi bizalmas barátaai is a kiválóan jelesebb és hozzá méltó tanulótlarsai közül, akiket olykor-olykor a lakásán kellemes szórakozásra szívesen látott. Általában bizalmat keltő, nyílt, rokonszenves, kedves egyé-

niséggel, kötelelességteljesítésével és példaadásul elismert egész lényével osztatlan rokonszenvel, nagyrabecsülést és szeretetet érdemelt ki tanulótlarsai és tanárai részéről egyaránt. Az érettségi vizsgálatot 1875. évi júliusban nyolcvannál többen tették le és *Tisza* István mindenből kitünő eredménnyel felelt meg a követelményeknek.

— Amikor 1905. évi szeptember hó 5. napján a volt pályatársak a harminc évi érettségi találkozóra egybegyűltek, *Tisza* István, az akkor már európai híri nagy államférfi, szintén ott volt közöttük és a jelen voltak névsorában a nevét sajátkezőleg nem valami megkülönböztető módon első helyen, hanem a betűrend során, egyszerűen így írta alá: *Tisza István földbirtokos.* Ez az igazi magyar keresztényen polgárhoz illő demokratikus felfogás, gondolkodás, érület és céltudatosság volt már tanulótlarsága idején és ugyanez maradt nemese szíve utolsó dobbanásáig is ennek a nagy szellemű, kiváló magyar embernek és hitbuzgó református kereszténynek az eszményi életelve, melyet a gyakorlatban megvalósítani és diadalra juttatni buzgólkodott. A nevérol nevezett tudományegyetem nemes ifjúságának igazi, eszményi és minden vonatkozásban követésre méltó példaképe legyen és maradjon mindvégig *Tisza István!*

Tisza, mint önkéntes.

Nagyon kedves dolgokat mondott *Tisza* Istvánról *Muraközy* László ur, aki önkéntes társa volt s akivel később is együtt katonáskodott. *Muraközy* ur a legkedvesebb szeretettel emlékezik vissza azokra az időkre, amelyeket *Tisza* Istvánnal töltött. A korrekt ember, a jó barát, a hűséges bajtárs mintaképe volt *Tisza*, aki megválogatta ugyan barátait, de akinek barátja volt, annak igazán és igazi barátja volt.

— Bevonulásunkkor a 16. huszárezredhez ismerkedtem meg *Tisza* István gróffal — beszélt el *Muraközy* László ur. — Mondhatom, hogy nem volt közkatona, sem tisz, aki kötelelességtudóbb, fegyelmezett, ponosabb katona lett volna, mint ő. Pompás lovas volt. Egészséges, edzett, daliás, szikártermetű fiatalember volt. Tudom, hogy a leghidegebb télben is majdnem nyáriasan öltözködött.

— Azonban helyt állt ő a katonatársaságban is. Önkéntes társaival elborozgatólt s elkártyáztatólt. Semmiféle olyan mulatságból, amely a tisztesség határain belül maradt, nem maradt távol. Akárhányszor asztal alá itta társait és sokszor megesezt, hogy különösen tarokkon elnyerte a penzüket. Nagyon kedvelték a társaságban is. Családoknál és lányos házaknál is kedvelt vendég volt a esinos, daliás huszár, aki különben akkor már doktor juris volt.

— Azoknak az önkéntes társainak barátságára sokat tartott, akiket ő is beesült. En az első időben kevésé tartottam velük, ezért ez időben még nem is fejlődött ki köztem és *Tisza* István között szorosabb barátság. Ezt ő részemrol tartózkodásnak vette és egyszer, amikor a billiárd asztal mellett álltunk s én a játékokot néztem egyszerre odafordult hozzám:

— Te, van valami kifogásod az én személyem ellen?

— Dehogyan van — feleltem.

— No hát akkor szervusz — nyújtotta felém a kezét s igazi magyaros, szíves melegséggel szorított kezet velem. Ettől kezdve fűzött össze bennünket meleg baráti érzés, amelyet mindannyszor éreztem részéről, amikor később is találkoztunk. És az ő barátsága nem volt muló ismeretség megnyilatkozása, hanem igaz, mély érzés. Amikor tíz év múlva gyakorlatra vonultunk be, egyszer korán lovagoltam ki a gyakorlóterre. Egyszer hallom, hogy lovagol valaki utánam és rámkiaált:

— *Muraközy!* Hát te már meg sem ismered az embert, mert régen találkozol velem.

— Megbocsás, hátrafelé nem látok — mondtam.

— Igazad van. Servusz, köszönött igaz melegséggel és szeretettel.

— Élénk tanujele annak, hogy mennyire megbízható, hűséges barát volt, bizonyítja az alábbi eset. Egy ízben Gyulán egy *Lajos* nevű főhadnagy a lakásán *Lajos* napot rendezett. Az ünnepekt gyenge szervezőtl fiatalember volt és így hamarabb megártott a bor, mint a többieknek. Amikor a társaság látta, hogy a házigazda elkészült, ott hagyta *Tisza* nem ment el. Lefektette a bajtársat az ágyra, reggelig ápolgatta, rakta fejére a vizes rubát. Reggel tölébredt a bajtárs s valamit kért, abban a hitben, hogy a tisztiszolgája van mellette. Ekkor meglepetérel látta maga mellett *Tisza*-t, aki megkérdezte tőle:

— Hogyan érzed magad? Jobban vagy?

— Igen!

— No akkor én is hazamehetek most már aludni.

— Később láttam — folytatta *Muraközy* László ur — milyen nagysággá lett *Tisza* Egyszer fenn jártam a Nemzeti Klubban, amely zsbibongó méhkas volt előbb, de amikor ő belépett, egyszerre templommá lett. A zaj elűlt s mindenki tisztelettel tekintett reá s örült, ha egy tekintetét elfoghatta. Odamentem hozzá. A legmelegebb barátsággal, szeretettel fogadott s beszélt velem. A készorítása most is az volt, ami régen, a szerető bajtársé, a kedves baráté.

A fiatal Tisza, mint barát.

Egyik legkedvesebb barátja, akivel a legutóbbi időki, a nagy tragédiáig fentartotta az összekötötést, *Tóth* István építész, akivel sűrűn levelezett s akit Debreczenbe jöttekor mindig felkeresett s aki Geszten s Budapesten is sokszor kedves vendége volt.

Néhány apróságot volt szíves az építész ur elmondani *Tisza* Istvánról, amely apróságok jellemzik, mint embert.

Amikor *Tóth* István a régi *Tisza*-ház helyén a mai *Tisza*-palotát, az üzletvezetőségi épületet építette, *Tisza* István eljött, hogy megtekintse az építkezést. Az épület ugyan az öreg kegyelmes aszszonyé volt, *Tisza* Kálmánéé, aki mint háztulajdonos, maga gondoskodott a ház ügyeiről, de építkezések, vagy javítások dolgában mindig *Tisza* István intézkedett.

Amikor a palota építésekor eljött, hogy az építkezéseket megtekintse, egy óránál hosszabb ideig sétálgatólt *Tóth* Istvánnal az állványok és építkezési munkák között. Termézetesen mindkettőjük ruhája, cipője csupa meszes, poros lett. Visszatérve a szemlérol, betértek az építész irodájába,

KROH VILMOS vászon- és női divatáruhaza

a legjobb minőségű árukat a legnagyobb választékban ajánlja a t. vásárló közönségnek közismerten olcsó árakban
Dégenfeld-tér 10. szám alatt. (Kenyér piac.)

amely a mostani portásfülke helyén volt, le kellett verni magukról a port, mert Tisza Istvánnak, akinek sürgősen tovább kellett utaznia, nem volt ideje a szállóba menni.

Tóth István erre Tisza István ruhájáról levertén a port, azt mondta neki:

— Tedd ide a székre a lábadat, hadd takarítsuk le a cipőről is a port.

Némi huzakodás után ez meg is történt.

— No most tedd föl a lábadat — szökt Tisza és minden ellenkezés dacára is föltette a barátja lábát a székre s most már ő porolta le Tóth István cipőjét.

Mi vezethette más a nagy embert, mint az a gondolat, hogy barátját hasonló szogalat teljesítése nélkül ilyen alacsonyabb rendű munka teljesítésével se meg ne bántsa, se azt a látszatot se keltesse, hogy az neki szolgálatokat tesz.

Általában mindenkor az udvarias, a jószívű ember volt, aki hangosság nélkül tudott adni. — Környezetében nagyon szerették, később istenítették, ennek lett következménye, hogy sok ember, aki közelében élt is, valami magasságban, fensőséges tárlatban látta őt. Tóth István ur, aki a legteljesebb mértékben ismerte Tisza Istvánt, mondja, hogy „fölséges jó szíve volt” s ennek nagyon-nagyon sokszor adta tanujelét.

Tóth István ur egész köteg levelet őriz kegyeletes szeretettel s e levelek mindegyike ama barát szeretet érzése mellett, amellyel Tóth István ur iránt viseltett változatlanul, a jó kedélynek, a magyaros nyíltságnak egy-egy bizonyítéka s mindegyikből meleg érzés, humoros közvetlenség árad az olvasó szívéhez.

Az ifju Tisza levele.

Tóth István ur szíveségéből közöljük Tisza István egyik ifjúkori levelét hozzá, amelyet Tóth István geszti látogatása után írt:

Geszt, 1876.

Kedves barátom!

Valóban disznóság tölem ily soká várokotatni téged levedre való válaszómmal különösen most, midőn oly példás szorgalommal kezdted meg te a köztünk folyó levelezést s már eltávozásod után nyolc nappal egy példás hosszúságú levéllel leptél meg. Bizony eltávozásodat nemcsak te, hanem én is nagyon sajnálom s az első napokban sokszor igen egyedül éreztem magam nélküled Gesztnak sárgulni kezdő lombos fái alatt s azt, hogy itt maradásodat pár nappal meg nem töltd, már csak azért is nagyon sajnálom, mert pár nappal elmeneteled után egyszerre legjobb barát-néd, Bethlenné állított be hozzánk, mi több, csinos unokahúgával, Sz. E-zel s pár napot töltött körünkben. Én különben nem annyira a Bethlenné jövetelének örültem, ő az években gazdag s higgadt gondolkozásmodu matróna inkább való neked, a kijózanodott, meggondolt férjijuhnak, mint velem a tüzes vérű ifjunak, ki is különben sem akarnám őt föléd elhódítani, inkább huga mellett maradtam, aki egy vatóban igen kedves leányka sok furcsa naivitásával s minden affectancia nélkül. Ezen vendégeink el-

menetele óta egyedül voltunk folyton idehaza, sőt néhány napig anyám sem volt itthon, miután pár napot Pesten töltött apám körében. Napjaim különben gyorsan telnek, mint falun az rendszeren lenni szokott s mostani és előbbeni életmódom közt csak az a különbség, hogy lovaglás, vadászat mellett több időt kezdek fordítani komolyabb tanulmányaimra is és szorgalmasan (?) forgatom a köz- és magánjog lapjait. Mintegy 10 nap óta H.-né van itt, e bolondos vén asszony most százszor furesább és hőbörösebb mint volt. Folyton morál-philosophiáról, politikáról, vallásról stb. beszél s összehadar badarnál badarabb dolgokat az embernek, gyakran egész az unalmasságig.

Mint Géresi hűséges tanítványa, kinek véleménye szerint illetlenség 4 oldalnál hosszabb levelet írni, végzem soraim, írj minél előbb s

A „Debreczeni Iparos Dalegylet dalestélye.

Az Egyetértés már jelezte, hogy a „Debreczeni Iparos Dalegylet” húsvét első napján este fél 8 órai kezdettel a „Korona” vendéglő disztermében (Omnia-mozgó) reggelig tartó, tánccal egybekötött dalestélyt rendez.

A megszokott régi iparos mulatságok képe elevenedik föl előttünk, ahol városunk iparos társadalmának színe-java ad találkozózt egymásnak s feszelen hangulatban, jó kedvvel tölti el a kellemes estét. A Dalegylet agilis elnöksége most is alkalmat nyújt egy ilyen összejövetelre e dalestély rendezésével, melynek műsora a következő:

1. Nyitány. Rácz Laci zenekara.
2. Beschnitt: Osszián.
3. Lányi: Bármerre jár...
4. Huber: Szabadságdal. Előadja: Bodnár Lajos zenetanár, egyesületi karnagy vezetésével a Dalegylet.

Belépő-díj személyenként 8000 korona és a vigalmi adó. Felesleges felhívni e dalestélyre közönségünk figyelmét, — hiszen az Iparos Dalegylet eddig rendezett estélyei mindig a legteljesebb erkölcsi és anyagi siker jegyében folytak le és hisszük, — hogy e dalestélyével is az Iparos Dalegylet csak öregbíteni fogja régi, jó hírnevét.

MERINO
Posztókereskedelmi Rt.
Lerakata. Piac-u. 49
Tavaszi ujdonságok
megérkeztek.
Legnagyobb választék
férti szövet különlegességekben
Kamgarn
Burbery
Kabá lüszterekben.
Szolid, szabott áruk.

részletesebben őszinte barátodnak

Tisza Istvánnak.

Nagyon sok levelet őriz özvegy Géresi Kálmánné urnó is, akinek férje, Géresi Kálmán nevelője s igen kedves tanára volt Tisza Istvánnak. Tisza nagyon sokat levelezett egykori nevelőjével s nagyon sokszor föl is kereste s Geszten is vendégül látta.

Érdekes és kedves adatokat tud Tisza Istvánról Barabási Kun József egyetemi tanár ur, aki a miniszteriumban együtt dolgozott Tiszával s bizalmasa volt. Ő azonban nincs Debreczenben s így tőle nem kérhettünk részleteket.

Egyébként több kedves ismerőse és iskolatársa él Debreczenben és a környéken. Így Pokoly József egyetemi tanár, Poroszlai pénzügyi tanácsos, akik mind nagy szeretettel gondolnak Tisza Istvánnak.

• HIREK •

Naplirend:

Április 20, vasárnap: róm. kat. és prot. húsvétvasárnap, izr. Passah II. — Napkelte 5 ó 3 p. Napnyugta 6 ó 55 p.

Április 20-án, d. e. 11 órakor nyílik meg a Grafikai kiállítás a városházán. — Délután fél 4 órakor II. oszt. vál.—Keletmagyarországi válogatottak mérkőzése a DKASE pályán.

Április 21., hétfő, róm. kath. és prot.: húsvét hétfő. Napkelte 5 ó 1 perc. Napnyugta 6 ó 56 p.

Április 21-én, délután fél 4 órakor II. oszt. vál.—Debreczen válogatott mérkőzés a DVSC pályán.

Április 22., kedd, róm. kath. és prot.: Szótér. Napkelte 5 ó. Napnyugta 6 ó 56 p.

A hétfői sertésvásárt kedden tartják meg a szokott helyen.

Ünnepi istentiszteletek.

Húsvét első napján:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor predikál dr. Baltazár Dezső, ágendázik: Zámory Sándor; Karéneket énekel az „Iparosdalkör”; délután 5 órakor predikál Kiss József. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor predikál dr. Révész Imre, ágendázik: Szele György; délután 3 órakor predikál Peleskey Sándor. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor predikál Baja Mi-

HERCZEG ANNA

modellházában
Piac-utca 41.

A tavaszi ujdonságok megérkeztek!

JUMPEREK BLOUSOK ALJAK Harisnyák

minden színben!

hály, ágendázik: Gábor András; d. u. 5 órakor predikál Molnár Sándor. — Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor predikál Molnár Ferenc; ágendázik: Keresztury József; délután 3 órakor predikál Solymosy József. — Ispotályi templomban d. előtt 10 órakor predikál és urvacsorát oszt: Papp Imre; délután 3 órakor predikál Keresztury József. — Homokkerti imaházban predikál és urvacsorát oszt délelőtt 10 órakor Mezei Béla; délután 3 órakor Zámory Sándor. — Szegegyházban délelőtt 10 órakor predikál és urvacsorát oszt: Ury Ferenc. — Nyilastelepen délelőtt 10 órakor predikál és urvacsorát oszt: Peleskey Sándor.

Tanyákon: Ondód, Vedres düllön predikál és urvacsorát oszt: Marton Sándor. Bánkon: Siposs Imre. Macson: Kovács János. Ohat-Telekházán: Kocsis János. Ondód, Kádárdüllön: Konrád Zoltán.

Áugusztai szanatóriumban délelőtt 10 órakor predikál és urvacsorát oszt: Uray Sándor.

Egyetemi új Klinikákon (nagyerdő) délelőtt 10 órakor predikál és urvacsorát oszt: Vajda László és Kántor József.

A Debreceni K. I. E. helyiségében délután 5 órakor predikál és urvacsorát oszt: Mezei Béla.

Húsvét második napján:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor predikál: Peleskey Sándor; délután 5 órakor predikál Solymosy József. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor predikál Keresztury József; délután 3 órakor predikál Kiss József. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor predikál Molnár Sándor; délután 5 órakor predikál Keresztury József. — Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor predikál Solymosy József; délután 3 órakor predikál Molnár Sándor. — Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor predikál Kiss József; délután 3 órakor predikál Peleskey Sándor. — Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor predikál Gábor András; délután 3 órakor predikál Gábor András. — Fogházban predikál és urvacsorát oszt: délelőtt 9 órakor: Erdélyi Sándor.

Tanyákon: Késélyszegen pred. és urvacsorát oszt: Nagy Lajos, Fancsikán: Ury Ferenc; Elepen: Kocsis János. Ebesen pred. dr. Baltazár Dezső; urvacsorát oszt: Baja Mihály. Nagycserén: Siposs Imre; Hegyesen: Kocsis János. Halápon: dr. Révész Imre; Szepesen: Mezei Béla; Pallagon (Gazdasági Akadémia): Uray Sándor.

Húsvét van. Az emberek hívő lélekkel sietnek ünnepelni. De valahogyan letompítja az ünnep szépségét az őszies hideg, esős idő. Hiányzik az oronnavirág, a napsütés, a ragyogó napsugár, amely mosolygó aranyos színnel szörnő tele az ünneplő embereket. De talán ma a szívek visszatért melege pótolja a napsugart és a lelkek világossága a napfényt. — Szombat este 6 órakor ünnepelte a katolikus egyház a fejlámadás ünnepét. A fényes templomi szertartás után a hívők nagy tömege körmenetben vonult a Kandia-utcaig s onnan vissza a templomba. Az ünnepségen részt vett a katonaság is egy dísz-szózáddal, amely az ünnepség alatt disztüzet adott.

Hétfőn érkeznek az angol vendégek Debreczenbe. Megirta az Egyetértés, hogy angol szociológusok érkeznek Debreczenbe. — A most nyert értesülés szerint az angol tudós vendégek e hó 21-én, hétfőn este 6 órakor érkeznek Debreczenbe Füzesabony felől.

R Á F H Ú Z Á S T

kocsin és szekéren amerikai gépen mindenkinél olcsóbban és tökéletesebben húz őt perc alatt

RIESZ MIKLÓS kocsigyára HATVAN-UTCA 58. SZÁM ALATT.

Baltazár Dezső dr. püspök a tervbe vett újabb amerikai utjának előkészületeivel annyira el van foglalva, hogy egyházi és kormányzati feladatai végzésén kívül más munkára nem vállalkozhatik. Ez az oka, hogy ezen az ünnepen lapunk első cikkét nem ő írta. — Kérjük közönségünket, amely már megszokta, hogy ünnepi számainkban Baltazár Dezső dr. vezércikkében gyönyörködhetik, fogadják vezetőcikkünket ugyanolyan szeretettel, ha kisebb mértékkel is méri.

Eljegyzés. Tóth József kereskedő eljegyezte Hybbján Ilonka urleányt.

Dr. Eley László a központi járás vezetője. Dr. Hadházy Zsigmond főispán a vármegyei hivatalos lapban ma tette köze az Orosz Sándor nyugalomba vonulásával megüresedett központi járási főszolgabírói állásra vonatkozó pályázati hirdetményt s addig is, míg a választás megtörténik, dr. Eley László vármegyei másodfőjegyzőt bízta meg a járás vezetésével. Dr. Eley Lászlóban a központi járás agilis, munkaszerető és igazságos tisztviselőt nyert, akit, mint embert is a legnagyobb szeretet és megbecsülés övez a vármegyében. A főszolgabírói állásra is neki van legtöbb reménye s előreláthatólag megválasztása egyhangulag fog megtörténni a legközelebbi rendes vármegyei közgyűlésen.

Dr. Révész Imre lelkész családi gyászja. Nagypéntekre virradóra, évek óta tartó súlyos és reménytelen szenvedés után, meghalt Nagyenyeden Váro Ferenc, a Bethlen-kollégium gimnáziumának nyugalmazott igazgatója, 73 éves korában. Az elhunytban, aki a régi erdélyi magyar kálvinista professzori gárdának az egyik legértékesebb tagja volt, dr. Révész Imre lelkész felesége, Váro Margit, édes atyját gyászolja. (Minden külön értesítés helyett.)

Középiskolai Vörös-Keresztes csoportok kiállítása. A debreczeni középiskolák ifjusága Vörös-Keresztes csoportjai készíteni szoktak különféle iparművészeti tárgyakat, amelyekkel főleg a Vörös-Keresztes segélynyújtást szemléltetik. Ezekből már tavaly is kiállítást rendeztek s ily kiállítást készítenek elő most is nagy ambícióval. Idei kiállításuk a Kereskedő Társulat dísztermében május 15-én fog megnyílni.

Kedden lesz a sertésvásár. A városi tanács közhírré teszi, hogy miután a husvéti ünnepek miatt a sertésvásár e hó 21-én meg nem tartható, a vásár napját erről a napról e hó 22-ére (kedd) helyezte át a 47.989—1917. K. M. VI. számú rendelet alapján. A városi tanács.

Szegény tanulók ruhaellátása. Dr. Hadházy Zsigmond főispán a debreczeni szegénysorsu diákok helyzetén segítő, a népjóléti miniszter által 12 rend ruhát eszközölt ki, melyeket a dékánok és igazgatók által ajánlott jó előmenetelű és szegénysorsu tanulók között osztott ki. Ruhát kapott 8 főiskolai hallgató, egy felsőkereskedelmi iskolai tanuló, egy r. kath. főgimnáziumi tanuló, egy tanítóképezdés és egy főreáliskolai tanuló. — A díjmentesen adományozott szövetet legnagyobb részben a mai napon boldog tulajdonosaik kezébe vették.

Női és leányka szalmakalap újdonságokban legnagyobb választék a Kalapüzemben. Új kalapok gyári áron. — Atalakítások 8 nap alatt, Piac-utca 9.

Tárcestély a Royalban ma, husvét első napján, az iparos és kereskedő ifjak táncvizsgájával egybekötve, este 8 óráig reggel 4 óráig. Tisztelettel: ifj. Schall J.

Visszakapunk tízenyolc községet a szerbektől.

Pécs, ápr. 19. A Délvidéken megjelent újságok állítólag megbízható forrásból közlik, hogy a megszállott területek déli részén 16 községet visszakapunk. Ezekben a községekben a szerbek már megkezdtek az értékes tárgyak elszállítását. Leszerelik az iskolákat, az

állami épületeket, sőt még a templomok harangjait is elszállítják Jugoszláviába.

E források szerint már a magyar esendőség is megtette a kiűritendő területek birtokbavételére az előkészületeket.

Evangélikus ünnepi istentiszteletek. Husvét vasárnapján, délelőtt 10 órákor predikál és urvacsorát oszt Farkas Győző. Délután 5 órákor könyörgés. Husvét másodnapján d. e. 10 órákor predikál és urvacsorát oszt Fábry Tivadar ev. táborteljes. Kedden d. u. 3 órákor a konfirmáció oktatás kezdete.

Szegények hűvétja. A népjóléti bizottság egy szűkebb körű bizottságot küldött ki a városi szegényház élelmezési viszonyainak és gazdasági rendszerének megvizsgálására. — A kiküldött bizottság mindenre kiterjedő részletes jelentését és javaslatait a népjóléti bizottság tegnap tartott ülésében tárgyalta, az összes javaslatokat elfogadta és érdemleges intézkedés kérése mellett beterjeszti a városi tanácshoz. Egyben Bárdos Géza bejelentette, hogy a szegényház gondozójainak husvét kaláccsal való ellátása céljából Nagy Sándor 50 kgr., Balogh István (Mester utca) 30 kgr., Grósz Nagy Ferenc 30 kgr. lisztet adományoztak, dr. Popipini Albert, a Gazdák Sütődéje r.-t. igazgatója pedig a 150 darab kalácsot díjmentesen sütötte meg; így a szegények fejéért 1 kgr. kalácsot kaptak. — A népjóléti bizottság az adományozóknak és a Gazdák Sütődéjének szíves jótékonyágukért ezúton mond hálás köszönetet.

A Margit-fürdő május hó 1-ike után is teljes üzemben nyitva marad.

A MANSZ. kulturrestje. A MANSZ. valamennyi szakosztálya együttesen a városi Zeneiskola dísztermében, f. hó 26. és 27-én (szombaton és vasárnap) elsőrangú művészi erők közreműködésével, élvezetes műsorral kulturrestélyt tart. Jegyek 15, 12 és 5 ezer K. Molnár Ferenc női divat áruházában (Városháza) és este a pénztárnál. Kezdeté nyolc órákor.

Indul az építkezés. Lassanként mégis csak kedvet kapnak az emberek az építkezésre. A városi mérnöki hivatal legújabbab 7 építkezési engedélyt adott ki, amelyek közül három kisebb lakóházra, kettő pedig lakásépítésre szól. — Ideje volna már, ha az építkezés nemcsak a külsőségen, de a belvárosban is megindulna, hogy végre enyhülés álljon be a nagy lakásínségben.

A Csokonai kör közgyűlése. Hétfőn, husvét másodnapján tartja a Csokonai-kör közgyűlést, melynek napirendjére főtitkári és pénztárosi jelentés, tisztikar és 16 választmányi tagnak a választása van kitűzve. A Csokonai-házban délelőtt 11 órákor tartandó közgyűlésre az alapító és rendes tagokat ezúton is meghívja az elnökség.

A MANSZ. Erzsébet női karának vezetősége közli, hogy a két szoprán részére a tanóra minden kedden 6 órákor, a két alt részére minden pénteken 6 órákor. Újabb jelentkezést szívesen fogad.

HELLER TESTVÉREK Bt.
Tőzsdebizománya
Arany János-utca 2. Telefon 11-91
Debreceni részvénytársaságok
részvényeit
vesszük.
Tőzsdei megbízásokat
Igen előnyösen teljesítünk.

Kifogástalanul
fest
Hrabéczy
mos Széchenyi-utca 18.
tisztít Telefon: 3-23.

Gerbaud, Floris stb.
Desszertek, szerenosi osokoládék
legolcsóbb árban
Csemege üzletben
Hungária kávéház mellett
Piac-utca 55. szám alatt.

Majális a Nagycserén. A debreczeni nagy Vadászrészlet alkalmazottai ez évi május 3-án, a nagycseri vadászklubban délután 4 órai kezdettel majálissal egybekötött táncmulatságot rendeznek. Belépő-díj személyenként 10,000 korona. Családjegy 3 személyre 25,000 korona. Tekintettel a hadirokkantak és diáknymor jótékony céljára, felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak. Italokról és ételkről gondoskodás történt. Zenét Magyari Bandi zenekara szolgáltatja. Jegyek Király István fűszerkereskedőnél (Degenfeld-tér), a vadász társulati pénztárnoknál már váltathatók. — A majális iránt máris óriási nagy az érdeklődés, mert kétségtelen, hogy nemcsak érdekes, de kedves, felejthetetlenül kedves erdei mulatság lesz.

Az evangélikus konfirmáció oktatás f. hó 22-én, husvét keddjén, d. u. 3 órákor veszi kezdetét. A konfirmándusok pontos megjelenését kéri a lelkész.

A női szabók kapják a legmagasabb órabért. Az előjáróság kimutatást készített a Debreczenben jelenleg érvényben levő ipari munkabérekéről. A legkevesebb órabérei 3125 koronát a kéményseprők kapják. Egy kőműves-segéd órabére 5700—6140 korona. Egy lakatos-segéd 4000—6500 koronát keres óránként. A férfiszabók órabére 5000—5227 korona, míg a cipész-segédék 4500—6000 korona órabért kapnak. A legmagasabb órabért, 9200 koronát, a női szabók kapják, ami érthető is, hiszen a nők fizetik meg leginkább a divatot.

Világhírű „Puch motoru” kerékpárok, gummik, alkatrészek és javítások gyári áron kaphatók: Molnár Testvérekél a Nagytemplom mellett. Telefon 7—27. Prima külső gummi 110,000 kor., prima belső gummi 30,000 korona.

Jelentkezzenek a szikgati bérlők. A város tulajdonát képező szikgati birtok volt és jelenlegi bérlői a tanács gazdasági ügyosztályában e hó 22-én, délután 3 órákor saját érdekükben feltétlenül jelenjenek meg.

A lábbeli készítőik figyelmébe. A cipész és csizmadia mesterek folyó hó 22-én, kedden d. u. 6 órákor értekezletet tart az Ipartestületben. — Tárgy: a szövetkezet és szövetség központi közgyűlése.

A Debreczeni Munkás-Otthon Szövetkezet tánciskolájában ma, husvét első napján a Munkás-Otthon dísztermében (Margit-fürdő) este 8 órától reggelig tartó nagy táncestélyt tartunk, amelyre a tánc kedvelő ifjuságot ezúton hívjuk meg. Az új táncanfolyam folyó hó 22-én, kedden, este kezdődik. Tanórák kedd és pénteken este 8—11-ig. Minden csütörtökön összgyakorlat tartatik.

Halálozás. Kaptuk a következő gyászjelentést: Mélységes fájdalommal tudatjuk szeretett jó férjem, édes atyánk, apósom és a legjobb rokon: **Czelsz Ede** áldásos életének 86., boldog házasságának 37. évében, 1 heit súlyos szenvedés és a betegek szentségének ajtatatos felvétele után, f. hó 18-án történt elhunytát. Kedves halottunk földi részét folyó április hó 20-án, husvét első napján délután 5 órákor fogjuk a Szent-Anna-utcai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerinti beszentelés után, azon temetőben végső nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmiseáldozat az elhunyt lelkiüdvéért május hó 2-án 9 órákor fog az Egek Urának bemutatni. Debreczen, 1924 április 19-én. Sokat szenvedett szegény lelke találjon örök megnyugvást Teremtőjénél! Bánatos özvegye: özv. Czelsz Edéné Kosinszky Emilia. Gyermekai: Ede nejevel Nagy Irmával, Erzsike, Margit és Mariska. Kiterjedt rokonságunk nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat (Kossuth-utca 6. szám) rendezi.

Hegyek és völgyek keletkeztek a Japán tengerben a földrengéstől. A londoni lapok írják: A japán tengerészeti hatóság jelentése szerint a legutóbbi földrengés idején Okinohima közelében 500 méterrel süllyedt a tengerfenék. Hogy a süllyedés mekkora területre terjedt ki, eddig nem tudták pontosan kimérni. A Szagami-öbölben ötven—kétszáz méterrel süllyedt a meder, Osima, Acusima és Okinohima környékén is süllyedt száz méterrel. A keleti parton csak kisebb süllyedés történt, több helyütt pedig magas hegyek emelkedtek ki a föld mélyéből. A japán kormány elrendelte a tengerfenék átalakult helyzetének alapos helyrajzi és geológiai tanulmányozását.

Die Dame: legújabb száma La Parisienne, Grandiose, Astra, Revue Parisienne, La Compe Equise, Record, Facon Tailleur és az összes kézimunkalapok legolcsóbban kaphatók Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat részvénytársaságánál.

AMagyar Német Bank mérlege. Magyar Német Bank r.-t.-nak az 1923. évi üzletéről szóló jelentése a legnagyobb mértékben indokolta teszi azt a bizalmat és érdeklődést, amellyel nemcsak a belföldi gazdasági élet, hanem a külföldi tőke nem egy előkelő exponense is újabban e pénzintézetet szemben viseltetik. A középintézetek sorában ugyanis a Magyar Német Bank ipari és kereskedelmi érdekeltsegeinek kifejtésével szinte amerikai gyorsaságu karriert futott meg. Az intézet érdek körébe tartozó összes ipari és kereskedelmi vállalatok, mint a Deme-cseri Ipartelepek r.-t., „Ökonómia” Mezőgazdasági és Kereskedelmi r.-t., Fővárosi Fásor szanatórium r.-t., „Chemia” Magyar Vegyipari r.-t., Titánia Fém és Készárugár r.-t., „Árpád” Gőzmalom Mezőgazdasági és Ipari r.-t. s egyéb hatalmas vagyontételek mindössze 192 millió korona összegben szerepelnek az aktívumok között. A folyó üzlet fejlődését igazolja a váltóállományok a tavalyi 139 millió koronáról 1.750.000.000 koronára való emelkedése. A bank április 12-én megtartott közgyűlésen a alaptőkének 500 millió koronáról 1.200.000.000 koronára való felemelését határozta el egy svájci tőkescsoporttal és bankházzal létesített korábbi megállapodásához képest. Az utóbbi hónapok kedvezőtlen helyzete dacára is a piac nagy szimpátiával fogadta a Magyar Német Bank legutóbbi tranzakcióit és tovább is igen kedvezően ítéli meg a pénzintézet fejlődési lehetőségeit. Az intézet részvényei ma is az augusztusi kurzus háromszorosán állanak. Egyébként az intézet minden részvény után 1000 korona osztalékot fizet s az új részvények 2:1 arányban adhatnak ki 100000 koronás árfolyam mellett a részvényeseknek.

FENYVES

DEZSŐ R. T.

IX., Calvin-tér 7., IV., Koronaherceg-utca 8., VII., Károly-körút 9., Károly-körút 10. sz.

Budapest látványossága!

Gyapjuszövet-osztály:

Tiszta gyapju öltönykelmék	83.600
Eredeti angol öltönykelmék	97.850
Dubl raglánkelmék	134.900
Női kosztümelmék	123.500
Koverkoat	133.000
Gabardin ruhakelme	57.000
Gyapjugrenadin	133.000
Divatcsikos ruhakelmék	62.700
Csikos és női ruhakelmék	45.600
Kombinált öltönykellék csomag	198.000

(tartalmaz 1 öltönyhöz szükséges összes béléseanyagokat.) — Selyemfényű eredeti angol **Burberry** kelmék.

Selyem-osztály:

Georgette	133.000
Creppe de Chine	180.000
Divat liberty	91.200
Nyersselyem	87.400
Nyersselyem	83.600

Csipekfüggöny, ágy- és asztalterítők, piké- és flaneltakarók nagy választékban. — 2, 2 és fél, 3, 3 és fél méteres szövet-, selyem- és mosómaradékok meglepő olcsó árban lesznek kiárusítva.

Vászon-osztály:

Kelengyevászon	19.000
I ^o kelengyesifón	22.800
Batiztsifón selyemfényű	29.000
Bőrerős angin	22.800
Ágynemű-damaszt	34.000
Vászon törülközők	21.850
Flanell-portlörök	15.200
Szövött kertl abrosz	180.000

Mosó-osztály:

Himzett batizsók	14.250
Selyembatizsók minden színben	19.000
Szintartó mosókrepp	19.950
Szintartó mosókartonok nagy választékban	19.800
Selyemlibertiszatén	52.650
Selyembatizsók	32.300
Mosóvoalók	24.700

Kötöttáru-osztály:

Női harisnyák minden színben	11.400
Férfizoknik	7.660
Karlshadi kesztyűk	24.700
Gyermek nyári trikó	20.900
Trikó reform női nadrág	36.100
Selyem zsemper minden színben	180.000

Női fehérnemű-osztály:

Himzett nappali ing	54.150
Himzett nadrág	45.600
Himzett nadrág-kombiné	74.100
Szoknya-kombiné aszurral	93.800
Vászon párnahuzat	66.500
Himzett fűzővédő	29.450
Gyönyörű paplanok	315.400

Férfi fehérnemű-osztály:

Férfiing pikké mellel	95.000
Szines zefiring két külön gallérral	95.000
Hosszu hálólíng szines szegéllyel	95.000
Hosszu köpper alsónadrág	55.100
Rövid alsónadrág	45.600
Vászon férfiszobkendő	7.600
Selyem nyakkendő	12.000

Konfekció-osztály:

Női angol tavaszi kabátok	399.000
Bakfis tavaszi kabátok	351.000
Divatcsikos aljak	93.000
Grenadinblúz	123.500
Opálblúz	133.000
Férfi dublraglán	722.000

A fővárosi II. osztály válogatott csapata Debreczenben.

Gyönyörű sportprogramja lesz husvét két napján Debreczen sportközönségének. A budapesti II. osztály válogatott csapata vendégszerpef a két napon át Debreczenben, vasárnap Keletmagyarország, hétfőn pedig Debreczen válogatott csapata ellen. Olyan nagyszabású sportesemény ez, amelyhez foghatót egyetlen vidéki város sem tud felmutatni. A fővárosi II. osztály ma már szinte teljesen egyenrangú az I. osztállyal, amire a legekleltásabb példa az, hogy a II. osztály válogatott csapata nemrég a híres belga válogatott csapattól csak a minimális 1:0 arányban szenvedett vereséget. Május hó 4-én pedig Bécsben fog szerepelni a II. osztály válogatott csapata. A II. osztály csapata a ma esti gyorsvonalattal már meg is érkezett Debreczenbe, hogy a holnapi küzdelemre legfőképpen állhasson ki. A fővárosi csapatot Tibor Lajos, dr. Toldy Zoltán alelnokok, Kenyeres Árpád főltkár és Berecz Kornél, a II. osztály kapitánya kísérték le Debreczenbe. Az állomáson dr. Zempléni Gusztáv kerületi ügyvezető alelnök és Ferenczi Károly kerületi alelnök üdvözölték a fővárosi vendégeket.

Vasárnap a DKASE ügötteri pályáján zajlik le a II. osztály és Keletmagyarország mérkőzése a vidéki serlegért. A két csapat összehállítása a következő:

II. osztály.	Fehér
Szendró	Balasis
Tóth Bukovi	Rokken
Erhardt, Dán, Spitz	
Pluhár,	Rémay III.
Keletmagyarország.	
Farkas	
Csáky Molnár	
Kriszter Szolárszky Reichmann	
Vampeich, Gutmann, Bornstein,	
Polanczky II.	Mertin

A kereskedelem a közönségért. Sohasem volt olyan fontos, mint a mai nehéz időben az, hogy az ipar és kereskedelem tényezői megértéssel viseltesenek a fogyasztókkal szemben. Nemes példát mutatott erre az ország legnagyobb szövetárúháza, az 1850 óta fennálló világhírű Semler-cég, kir. udvari szállító, amely elhatározta, hogy módot nyújt a súlyos terheket viselő ur osztályának arra, hogy a legfinomabb angol szövetekből fedezhesse szükségletét. Mélyen leszállított áron vásárolhatók a mult nyárról, őszről és télről visszamaradt szövetek. A példátlanul nagy forgalom folytán felhalmozott maradékok után még külön nagy engedelményt nyújt a cég. A Londonból most érkezett nyári divatkülönlegességek férfi és női divatszövetek nagy választéka és rendkívül olcsó árai általános feltűnést keltenek. A vidéki vásárlók a legelőzékenyebb kiszolgálásban részesülnek a cég Bécsi-utcai 7. szám alatti főlerakatában és Koronaherceg-utca 9. sz. alatti fióklételeiben.

Hj. Schaff János tánciskolájában a Royaltban az új tanfolyam iparos és kereskedő ifjak részére e hó 23-án, szerdán, veszi kezdetét

A Grafikai kiállítás.

Ma délelőtt nyílik meg a Városháza közgyűlési termében a grafikai kiállítás, melyet a debreczeni nyomdászok rendeznek s amelyen Budapestről részt vesznek a Magyar Grafika, a Magyar Nyomdász, a Budapesti Sokszorosító Ipar R.-T. és Gyomárról Kner Izidor könyvnyomdászata. A kiállítás anyagának legnagyobb részét a budapesti kiállítók hozták. A kiállítást ma délután mutatták be a sajtó képviselőinek. Munkatársunk a következőkben számol be a látottakról.

A Magyar Grafikát (grafikai szakfolyóirat) Wankó Vilmos fő-

A fővárosi csapat hatalmas játék-erőt képvisel, míg Kelet összeállítása nem mondható a legsikerültebbnek és bár kemény kemény küzdelem után, a fővárosi csapat biztos győzelme várható. — A mérkőzést Iváncsics Mihály vezeti!

Husvét hétfőjén Debreczen válogatott csapatával mérkőzik a II. osztály csapata II. éremért. A két csapat összeállítása ez alkalommal a következő:

II. osztály.	Fehér
Szendró,	Boór
Tóth Bukovi	Rebró
Pluhár, Fröhlich, Dán, Spitz, Berkes	
Keletmagyarország.	
Farkas	
Fried II.	Baik
Kriszter Szolárszky I. Horváth	
Vampeich, Fóris, Szlamek,	
Polanczky II.	Mertin

Bár Debreczen csapatát is jobban össze lehetett volna állítani, ez alkalommal még is eredményesebb játékot várunk, bár a fővárosi csapat győzelme ezúttal sem kétséges. A mérkőzést Schiller Gyula vezeti.

A nagy mérkőzést mindkét napon előmérkőzések vezetik be. Az első napon az MLSz-ILSz. válogatott csapata játszik a II. csapatok válogatottjai ellen, míg a második napon a DMTE játsza le bajnoki mérkőzését a karczagi IKSE ellen.

Hatalmas ünnepi program ez, amely megfog mozgatni minden sportembert és egészen bizonyos, hogy ha kedvezőtlen idő lesz is, a válogatott mérkőzések rekord közönség fogja végignézni.

A szerkesztő képviseli, aki szakelőadást fog vasárnap délelőtt tartani a kiállításon s ez alkalommal ismertetni fogja a sokszorosító ipar minden ágát. Előadása felöleli minden irányt a nagyközönséggel való megismertetését. A kiállításon szerepelnek 3-4 színnyomású képek, amelyeknek elrendezése, művészi kiállítása arra enged következtetni, hogy a magyar kultúra azon a fokon áll, amely legméltóbb a világ díszretére.

A Magyar Nyomdász (grafikai szakfolyóirat) a budapesti grafikus művezetők egyesületének orgánuma, amely állal a kiállított anyagból azok az iskolapéldák jönnek elő, melyek legyőzve a grafikai szakma súlyos helyzetét, a modern irányt juttatják kifejezésre. A Grafikus Művezetők Egyesülete nevében Tábor János grafikus művész és Karácsony Imre művezető vannak kiküldve az előadások megtartására. Kiállításuk anyagában szerepelnek 3-4 színnyomatos reprodukciók, amelyek könyvnyomdai eljárás útján jönnek létre s szinte meglepétszerűen hatnak.

Megemléksere méltó a Budapesti Sokszorosító Ipari R.-T. klisséggyárának kiállítása, amelynek rendezése Fausz Sándor igazgató érdeme, aki előadást is fog tartani a sokszorosító eljárásról.

Elénk feltűnést keltett a Kner Izidor gyomai cég kiállítása is, amelynek Kozma Lajos rajzólművész által rajzolt s a cég által készített „Zsuzsa Bergengóciában” című mesekönyv a fénypontja.

A debreczeni könyvnyomdák közül a Debreczen város és Tiszántúli Ref. Egyházkerület Könyvnyomda Vállalata és a Hegedűs és Sándor cég állított ki érdekes munkákat.

A kiállítást Dávidházy Kálmán és Varjas Pál könyvkötők által kiállított tárgyak egészítik ki, amelyek közül különösen a Dávidházy-cég bírdiszkrétései a jelentősebbek.

▼ SZÍNHÁZ ▼

A Csokonai-színház műsora:

Apr. 20-án délután: **Pompadour**, operette. Este: **A kék postakocsi**, operette.

Apr. 21. délután: **A 3 grácia**, operette. Este: **Katicza királynő** lett. Népszimű.

Április 22-én: **Buzakalász**. Szindarab. D) bérlet. Tiszviselő-est.

Négy slágere az idei szezonnak kerül színre a színházban a két husvétünnep miatt. Vasárnap d. u. a „Pompadour”, este „A kék postakocsi”, hétfő délután „A három grácia” operettek, este „Katicza királynő lett”, népszimű.

Móricz Zsigmond nagy sikert aratott „Buzakalász” szindarab meg kedden D) bérlet, tisztviselő estben.

A debreczeniek kedvenc operettje, az oly régen pihentetett „Stambul rózsája”, Fall Leó bübajos operettje kerül szírdán B) bérletben, új betanulással felújításra. A címszerep az új primadonna: Kádár Böske játssa.

Saját készítményű bóröndök, retikülök és finom bórárak Feuer-mann bóröndösnél, Piac-utca 44.

A Békessy Béla vivó-club házi versenye.

Folyó hó 20-án, délután 5 órai kezdettel, a református főgimnázium tornatermében rendezti meg a BBVC. a Békessy-émlékverseny előtti házi versenyt. A házi versenyen külön megköszönek a senior és junior vivók, holott éppen most kell volna a legjobb alkalom arra — mivel házi versenyről van szó — hogy nem tagolva, hanem együttesen álljanak a planszra a jövevű juniorok a club öreg vivóival, mert ha a házi versenyen együtt indul a vivóclub teljes vivógárdája, akkor mindenki meggyőződhetne arról a niasznai differenciáról, ami sok junior és több senior vivó között fennáll.

A házi versenyen a seniorok közül ezideig a következők indulnak: Beczner József, dr. Mayerszky Jenő és Béla, Toinay Kálmán és Szabó Gyula dr. Itt a verseny nyílt, első egész biztosan Beczner József ör-nagy lesz, aki egyben a debreczeni vivók reprezentánsa és országos viszonylatban is a legeisek között foglal helyet. A második és harmadik helyért a két Mayerszky testvér fog küzdeni és mivel dr. Mayerszky Jenő rendszeresen veszi tréningjét, inkább neki lehetnek kilátásai a második helyre.

A junior vivók közül Kardoss, Waldmann, Szilágyi, Molnár, Füzessy és Keresztes indul. Tekintettel arra, hogy Simon Ferenc, a junior vivók legjobbjá, aki biztosan nyerte volna az első díjat, betegsége miatt nem indul a versenyen, így Waldmann és Füzessy között dől el a junior verseny győzelme.

A juri tisztségét egy a junior, mint senior versenyen Bertl László, Feldmann Sándor és vitéz Vértes Béla látják el.

Változás a válogatott csapatban. A mint az előrelátható volt, a Keleti kerület válogatott csapata nem az eredeti összeállításban fog starthoz állani. A KSE táviratlag értesítette a kerületet, hogy a balószekötő helyére állított Bornstein irándulása miatt nem szerepelhet a válogatott csapatban. Ugyancsak táviratban értesítette a NyTVE is a kerületet, de minden indokolás nélkül, hogy Gutt-mann és Reichmann nem vehetnek részt a válogatott mérkőzésen. A három lemondott játékos helyén a halvesorban Kántor, a csatársorban Fóris és Szlamek fognak játszani.

Felhívja a bírójelöltekhez. Felhívja a Bírótestület az összes vizsgát tenni óhajtó bírójelölteket, hogy vasárnap reggel fél 9 órakor a Royaltban levő hivatalos helyiségben minden körülmények között jelenjenek meg a vizsga letétele végett. —

az orgoványi 92 holdas birtok.
A Csapókert, Klapka-utca 26.
Kemény-utca 13. számú ház.
Téglavető-telep 69. számú ház.
Csapókert, Magyar-u. 9. szőlő.
Marton Kálmán-u. 11. sz. ház.
Nyíl-utca 107. számú ház. —
A Barak család bodai szőlője.
Celzingtelep, Csalogány-u. 12.
Nyíl-utca 21. számú ház. —
Csapókert, Zrinyi-u. 43. szám.
A Cecillia-telepi, Kerékgyártó
féle villatelek.

Ezen ingatlanok után tehát már
 ne tessenek érdeklődni.

A fenti ingatlanok eladását a
 negyedszázad óta fennálló Nagy
 Lajos Országos Ingatlanforgalmi
 Vállalat eszközölte és bonyolít-
 totta le. Újabb eladási megbízás-
 sok állandóan főlvetetnek!

Azonban az ingatlan tényleges
 értékével arányban nem álló,
 túlmagas, fantasztikus árak mel-
 let a Nagy Lajos iroda megbízás-
 sokat nem vállal! A Nagy Lajos
 iroda felhajtó ügynököket nem
 tart. A Nagy Lajos iroda senki-
 hez le nem küld, senkihez le
 nem megy, senkit nem erőltet,
 nem kapacitál arra, hogy ingat-
 lanának eladásával a Nagy Lajos
 irodát bizza meg. Akinék szük-
 sége van a Nagy Lajos iroda
 közreműködésére, tevékenységé-
 re, az megtalálhatja a Nagy La-
 jos irodát Debreczenben, Veres-
 utca 9. szám alatt. A Nagy La-
 jos iroda még meghívásra sem
 küld le senkihez!

Ásók, kapák, kaszák,
 kerítés fonatok, szőlő permetezők,
 épületvasalások, falszigetelő és
 kátrányos lemez, Böhler dobsín,
edények
 gazdasági eszközök
 a Kossuth szobor mellett
BÉSZLER ÉS DÁVID
 vaskereskedésében
 olcsón kaphatók
 Tulajdonos DÁVID LAJOS.

Modern frizura
 érhető el az általunk készített oldal-
 rész (fru-fru) alkalmazásával. A höl-
 gyek sajátkezüleg alkalmazhatják. A
 megtevesztésig olyan, mint a termé-
 szetes haj. A hullámok vizondolással
 készülnek, tehát igen tartósak. A
 hölgyek saját kihullott vagy vágott
 hajából is készítjük. A vidéki meg-
 rendelésnél elegendő a hajszin vagy
 a haj beküldése. Ára 60—70,000 kor.
 NAGY és KOÓS hölgyfodrász, Budapest
 IX., Lónyay-utca 2. (Kálmán térenl.)

Báli és alkalmi ruhákat
 szőrmét
 bórkesztyűket kifogástalanul fest és tisztít
KONCZ kelmepestő.
 Gyár: Péterfia-utca 30. sz.
 Flók-üzlet: Arany János-u. 10.
 >> Gyászruhát 24 órában belül. <<

Cséplésre

gőzekékhez, malmoknak, szesz-
 gyáraknak és téglagyáraknak stb.
 stb. elsőrendű minőségű

Porosz és magyar SZENET

ajánl
 buza ellenében
 is
Zsolnai Herman

kőszén-, koks-, kovácskő- és
 tüzfanyagkereskedő

Budapest V., Honvéd-u 1.

TELEFON 10—74.

Raktárak: **DÉLI VASÚT**
 I., Enyed-u. 6. Tel.: 45-93.
ÉSZAKI TEHER P. U.
 VI., Szent-László-ut.
 Telefon: 30—64.

Kérjen okvetlen részletes árajánlatot.

UHU FONÁLÁRUK

U Alsószál
 oérna, kötőpamut és
 tömőpamutok, horgoló
 cérnák.

Legfinomabb gyapjfonalak
 festve és nyersen.

Pamutfonál és Cérnaipar R.-t.

(Ujhelyi Hugó és Társa)

Budapest VII., Hársfa-utca 1.
 József 60-75. Telefon József 60-75.

Jó házból való fiut
tanulónak

felveszek

M. Nagy Mihály

Debreczen, Domb-u. 20. sz.
 Üzlet: Péterfia-u. 8. sz.

TÜKÖRGYÁRTÁS

üvegcsiszolás
 régi tükrök újja öntése
SIPKOVITS BÉLA
 Sziv-utca 14—15.
 Telefon 356.

ROSSZ

gazdasági viszonyok között
 élőknek fontos tudni, hogy

1 Horgolt selyem nyakkendő K 13,000
 1 Ajuoros vászon női ing K 45,000
 1 Férfi alsó nadrág K 47,500
 1 fehér vászon zsebkendő . K 7,500
 1 méter 120 cm. széles
 gyapju scheviott 55,000
 1 pár jó fekete női harisnya K 12,000
 1 pár férfi kötött sokni . . K 7,900
 1 m. mosott medoplán sifon K 23,800
 Goldberger voile maradékok K 20,000
 1 drb 2 galléros angol sephir
 ing, sima K 79,000
 1 pohár kendő K 12,500
 1 Pique elejű férfi ing . . . K 95,000
 1 Damast törülköző K 25,000
 1 méter Angol férfi öltöny-
 kelme K 135,000
 és még sok itt fel nem sorolható
 cikket kizárólag

BRÜLL ERNŐ

Debreczen
 Piac-utca 29.
 A Városházával szemben
 (Kis Debreczen épület.)
 Cégre tessék figyelni!

Végtelen olcsóért

**Eladó a Sesta-kertben az
 Andrássy-ut 22. sz. villa!**

Uri negyed! Csoda szép hely!
 Felséges levegő!

Az Andrássy-ut a Margit-fürdő
 és az István-gőzmalom közötti
 ut folytatása!

A villa masszív, téglá épület,
 cseréppel fedve, télen-nyáron lak-
 ható! Annak idején dr. Kun Béla
 egyetemi tanár ur öméltsága
 építette, utóbb a megboldogult
 Nyilassy Károly felsőkereske-
 delmi iskolai tanár ur tulajdona
 volt, kinek özvegye jelenleg Ko-
 lozsváron tartózkodik. Ez az
 egyetlen oka e szép villa eladá-
 sának.

Magában foglal 3 szép szobát,
 nyitott verendával, Előszoba,
 fürdőszoba, konyha, kamara,
 belső angol klozett. Villanyvilá-
 gítás! Cserép és Meidinger kály-
 hák. Betonozott boros pince.
 Külön épületben van a cseléd-
 lakás, szivattyus kut, park, gyü-
 mölcsös és vegyes fajú termő-
 szőlők 613 négyszögöl.

Ára 320-ezer Leunak meg-
 felelő magyar korona!

Nagyon természetes, hogy ezen
 villa eladása felett is a NAGY
 LAJOS Országos Ingatlanforgal-
 mi Vállalat rendelkezik, egye-
 dül csak ott köthető meg a vé-
 teli jogügylet, és ott teendő je
 a vételi foglalás! Iroda Veres-u. 9.

Nincs oka aggódni

hogy kevés pénze van, mert az

Apollo divatruházban

Miklós-utca sarok, Telefon 764.

a legolcsóbb árban szerezheti be
 ruházat szükségleteit, szövetek,
 selymek, grenadinok, fehérne-
 műek, harisnyák és mosó árúk
 dus választékban.

Tisztviselőknek
 külön árendemény!

Hirdetések felvételnek
 az „Egyetértés“ kiadóhi-
 vatalában.

Írógépelni
 megtanulhat
 a Nagy Lajos
 gépiró,
 másoló,
 sokszorosító
 irodában. Veres-utca 9. szám.
 Mindenféle írásmunkák, isko-
 lai jegyzetek, szindarabok
 egy vagy több példánybani
 másolása, könyvrendelés sok-
 szorosítások jutányos árban
 készülnek.

Hirdetmény.

Kiskoru Czuzman Miklósnak a
 szeghalmi Sziget-dűlőben fekvő
 mintegy 62 magyar hold területű
 ingatlana nyilvános árverésen
 1924. évi április hó 27-én (vasár-
 nap délelőtt 11 órakor) Szegha-
 lom községkormányánál el fog adatni.

Árverési feltételek dr. Nyitrai
 József ügyvédnél megteudhatók.
 Szeghalmon.

Cséplő garnitúra

6-os

teljesen jókarban eladó

Cimert kiadóhivatal továbbít.

Buzát, rozstot

természetbeni kamat mellett

kölcsön vesz és

kölcsön ad

Agrikultura Kereskedelmi Rt.
 Egyháztér 5. szám. I. emelet. Telefon 11-18.

Dr. Remmler

DENTOPUR

fogköoldó fogpasztája

1 tubus ára 8000 K

Mindenütt kapható

Pharmacia R.-t. Budapest.

Közalkalmazottak!

A HUNGÁRIA hengermalom

részvénytársaságnál

Debreczen, Homokkert, Bánffy-utca 2. szám

a napiárnál olcsóbban

vásárolhatnak mindennemű
 örleményt nagyban és ki-
 cslinyben. Ugyanott termé-
 nyek kedvező feltételek
 mellett elsőrangú lisztekre
 felőrlötetnek, esetleg ki-
 vásáragra kicseréltetnek.

Telefon: 680. és 688. sz.

Ki akar Budapestre költözni?
 A nyugati pályaudvar közelében levő földszintes, három szobás lakásomat sűrűn elcseréltem hasonló debreczeni lakással, mely lehet kertsgében is!
 Bővebb felvilágosítást csak személyesen érdeklődőknek és csak a délelőtti órákban készséggel nyújt kizárólagos megbízottam, a **Nagy Lajos Iroda. Veres-utca 9. szám.**

Csak husvéig!
 mélyen leszállított árak mellett tart **tavaszi vásárt!**
 az Arany Bika Divatház
Telefon 765.
 Férfi öltöny-, női ruha- és készütmények, Berbery, Csikos aljszővet, Trikoselyem, Grenadín, Liberty Voal, Karton és vászonárak
 Férfi és női fehérneműek és harisnyák
óriási választékban!

Zománcozott edények
 kék és piros színben
 Kátrány-, aszfalt-, bőr- és falszigetelő lemezek
 Horganyozott kerítés fonatok
 Ásók, kapák, kaszák
 Vörösréz permetező gépek.
 Épületvasalások, butorvasalások legolcsóbban
Kovács Gyula
 vasüzletében
 Piac-u. 17. Bika mellett sarkon.

Tisztítsa festesse tavaszi és nyári ruháit csipke függönyeit
Wachagyárában
Simonffy-u. 55.
 Gallért, kezelőt inget hófehéren mosvasal.
Olcsóbb mint bárhol! Teljes garancia.

Tégla és cserép
 kitűnő minőségben, legolcsóbban
Tóth és Sebestyén
 téglagyárában, Kishegyesi-ut 42. szám.
 Városi Iroda: **BETUS JÓZSEF**
 Zöldfa-utca 8.

SZABÓ JÁNOS
 ural divat és egyenruha szabóságában készit egyen, övli, intézeti és díksapkát, továbbá varrott kalapokat. Fagyon munkák a legutolsó divat szerint készülnek
 ** a legjutányosabb árakban. **
 Püspöki palota. A Nagytemplommal szemben.

LIPCSEI SZŐRMEHÁZ!
KOHN SÁNDOR
 szücsmester
 Debreczen, József kir. herceg-utca 1. sz. alatt.
 (Arany Bika épület.) ::

Villanyerőre berendezett szőrme s téli ruhák molykár elleni megóvása
 Mindennemű szőrmék festését, vadbőr kikészítését lipcsei módszer után jótállás mellett vállalok.

Hölgyek figyelmébe!
 Tisztelettel hozom tudomására a nagyérdemű hölgyközönségnek, hogy egy elsőrendű budapesti francia szabásművelőtársultam és így az „Amerikai női divattermék”-ben a legelső rangú igényeknek is megfelelően készitünk alkalmi, estélyi, utcai ruhákat, készütményeket és kabátokat a legutolsó divat szerint, a legolcsóbb árak mellett. A legkényesebb igényeket is kielégitjük.
 Szíves pártfogásukat kérve
Wieder és Társa
 Csapó-utca 1., I. em.

Tegges János
 részlettízete mellett készittek öltönyt, készütményt
Heti és havifizetéssel
 Péterfia-utca 42. szám

Építők figyelmébe!
 Építsen üreges betonblokkal. 50%-kal olcsóbb a téglá építkezésnél. Gazdasági építkezésnél kiválóan alkalmas. Betonblokk, eserép, kátránypapír, cement és mozaiklapok portlandcement kutgyűrűk és sírkövek a
 Debreceni Működgyárnál kaphatók
 Fürdő-utca 2. szám alatt.

CIPŐK KOVÁCS VILMOSNÁL
 (parkamara épület (törvényszékkel szemben))

Női fél fűzős 160,000	Női vászon elegáns bőrszakkal 95,000
Férfi fűzős amerikai 180,000	Férfi fűzős francia 200,000
Fü cipők 160,000	Gyermek cipők 35,000 K-tól

Mérték után a legjobb anyagból a legolcsóbb árban.
 Színeahagyott sárga cipőket teljesen újjá festek.

Dr. BALÁZS JENŐ BANKHÁZA
 Pica-u. 89 Royal kávéházzal szemben. Telef. 143
Tőzsdéi megbízások.
 Kölcsönök.
Rosztpréz elhelyezés.
 Tőzsdélő által közvetített összeköttetés a tőzsdével.

Tűzifát
 két éves vágásu, elsőrendű bükk hasábot
 viszonteladókna, ipari üzemeknek és magánosoknak
 legolcsóbban szállit
házhoz
 vagonkételekben, ölenként, mázsánként és aprítva
 az Erdélyi Tűzifabehozatali R.-t.
 Fürdő-utca 2.
 Telefon 10-93.

Kellemes husvétot
 csak úgy szerez magának, ha ez alkalomra szükséges
Pipere cikkekét Illatszereket
Locsolókat Ajándéktárgyakat
Horváth Sándor ELITE
ILLATSZERTÁRÁBAN
 szerzi be
PIAC-U. 64.
MANIKUR SZALON.

Hölgyek figyelmébe!
 A legújabb bécsi modellek megérkeztek
M. NAGY MIHÁLYHOZ
 Péterfia-utca 8.
 Olcsóbb, mint bárhol!!
 Női és férfi kalap átalakítások a legpontosabban eszközöltetnek.

No urak!!
 Itt a nyaraló!
 A Sestakertben!
 Uri negyedben!
 Potom 35-millió korona.
Andrássy-ut 44. szám.
 Rögtön átvehető és beköltözhető.
 Borszőlők. Csemegeszőlők. Szép gyümölcsösök. Tégla épület, eseréppel fedve. Egy szoba, konyha, beépített sparthreddel és fűskamara.
 Ezen ingatlan felett is a Nagy Lajos Iroda rendelkezik (Veres-utca 9. sz.). Ott köthető meg a vételi jogügylet, ott teendő le a vételi foglaló is!

Tojás festékek
 gyönyörű színekben, rendkívüli olcsó áron szerezhető be
STERN festéküzletében
 Piac-u. 10. Telefon 856

Gummi kabát
 vászon felsővel K 360,000, double K 600,000, szövettfelsővel K 700,000
 óriási választékban kapható a
LINOLEUM ÁRUHÁZBAN
 Haas Lipót cégnél Ferencz József-ut 58. Megyeháza mellett. Telefon 9-63.

DEBRECZENI MŰKÖDGYÁR

RÉSZV. - TÁRSASÁG

ajánlja
teljesen fagymentes

SIRKÖVEIT.

Nagy választék!

Készít:
kutgyűrűt, betoncsövet,
betoncserepet, betonblokkot,
vasbeton koporsót és cementlapot.

Gyártelep: Fürdő-utca. 2. sz.

Telefon: 10-93.

Városi raktár **KEGYES FERENC** sirkő üzletében.

Üvegcsiszolás, tükörfoncsorolás, furás és régi tükörök újra öntését legolcsóbban elvállalja

Debreczeni Üvegcsiszoló és Tükörárugyár
ROTTMANN, Debreczen, Csapó-utca 19.
Telefon 13-01. Telefon 13-01.
Használt tükörüveget veszek.

Husvétii nagy harisnyavásár

Tisztelettel értesítjük a tisztelt vevőközönséget, hogy április 20-ig nagy harisnyavásárt tartunk, az eddigi szolid árainknál még olcsóbb árban bocsátjuk a vevőközönség rendelkezésére áruinkat.

Elsőrendű minőségű női, férfi és gyermekharisnyákat, vásznakat, mindennemű mosóárukat, nyakkendőket, szabókellékeket, husvétii parfümöket üvegben és kímérve

BAGI és PETRIK

Szentanna-utca 5. szám.
OLCSÓ, SZABOTT ÁRAK!

Harisnyakülönlegességek

minden cipőszluben **LANTOS Csipkeáruház**
meglepő olcsón **KOSSUTH-UTCA 4. SZÁM.**

Eladó nagyon szép villa!

A város legszebb és legelőkelőbb helyén!
A Simonyi-utl Országos Tanltól Árvaházhoz pár peronyire

Sestakert, Poroszlai-ut 1. szám alatt.
Gyönyörű helyen, szemben az Andaházy Szilágyi intézet internátusával.

Közvetlen szomszédja egyik felől a dr. Kádár István kir. ügyész ur, — másik felől a dr. Szabó Márton főgimnáziumi tanár ur nyaralója! Utána pedig a dr. Freund Jenő ügyvéd ur szőlőtelepe következik.

A villa épület áll négy szobás lakáshól nyitott verandával, Fürdőszoba és belső, angol klozett. A szuterén helyiségben van a konyha, beépített spärherdél és a cselőszoba. Borospince és fászpince. Park szőlőkinttal. Különféle fenyő- és parkfák, díszeserjék.

Termő gyümölcsfák és lugas szőlő!

A villa télen-nyáron lakható, magas, száraz, egészséges, stukaturos szobák, modern, kétszárnyu ajtók és hármás ikerablakok! Villany. Gáz. Házi vízvezeték. Kötűnő vizű kut!

A villa nagy terme rögtön elfoglalható!

Ára hat és fél vagon buza napi ára!

Ezen villa eladása felett is a **NAGY LAJOS** Ingatlanforgalmi iroda rendelkezik, **(VERES-UTCA 9. SZÁM)** egyedül csak ott köthető meg a vételi jogügylet, ott teendő le a vételi foglaló is.

Legértékesebb és legszebb
husvétii ajándékok
bőr, csont, párnázott,
vászon és puhavászon
zsoltárok, imakönyvek

Szermekék és felnöttek részére
óriási raktár

Diszkötésü mese és szép-
irodalmi könyvekben.

Husvétii képeslapok
nagy választékban

Méliusz könyvkereskedés

Ferencz József-ut 26. szám.

Női kalap alakítások a legújabb formákra, valamint férfikalap alakítások gyorsan és pontosan készülnek

Szell Gergelyné,
Plac-utca 63. Telefon 11-11.

Női kalapokat
leggyorsabban fest, vasal,
alakít a **TURUL** Plac-u. 32.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank

debreczeni fiókja

Városi bérpalota (Passage).

Alaptőke és tartalékok: 18 millárd korona.

Bankosztálya:

Telefon: 35. és 9-41. sz.

Elfogad betéteket könyveeskékre, folyó- és esekkszámára a legelőnyösebb kamatozás mellett. Átutalásokat eszközöl az összes külföldi piacokra. Devisákat és valutákat vesz és elad a legelőnyösebb napi áron. Elfogad mindennemű tőzsdéi megbízást. Értékpapírok vétele és eladása.

Áruosztálya:

Plac-utca 26. sz. Városi bérpalota.

Telefon: 11-66., 11-67., 11-68.

Foglalkozik mindennemű mezőgazdasági termények nagyban való vételével a legmagasabb napi áron.

Alakult 1869-ben.

APRÓHIRDETÉSEK

Ajánlat

Berzék
fényképzési műterme
Ferencz József-ut 38.
olcsó árakban és szép
kivitelű képekben állan-
dóan vezet. 483

Elsőrendű
kártyos. Szabó József,
Varga-utca 1. Szent-
Anna-utca sarok. Kész
henserek raktáron. 482

Székérek

Iőcsők, agyak, kert-
garnitúrák, amerikai
rendszerű négyzetes
tengeri ültetők, ló-
kapák, acél ekék és
egyéb mezőgazdasági
gépek
állandóan raktáron
Ráhrer Sándornál
Debreczen, Piac-u. 43
Telefon 962.

Aranyat,
ezüstöt, briliánsat és
hamis fogakat vesz leg-
magasabb napi áron
Steiner Mihály, Hatvan-
utca 2. sz. I. em. 484

Zongora hangolásokat
javításokat elvállalok
továbbá hosszuból
rövid, modernet
készítek.

Munkában levő zongorák
megnézhetők. — Szép és
jó munkát lehet készíteni.
Vonós hangszerek készítését
javítását pontos időre
elvállalom.

Kérek szíves pártfogást
TONTÉ LÁSZLÓ
zongora és vonós-
hangszerek készítő.
Piac-utca 30.
Az udvarban.
TELEFON 15-16

Permetezők,

ásók, kapák, kaszák, ke-
ritésfonatok, bográcsok,
fedélpapírok, szép tűz-
helyek, edények legol-
csóbban Nagy vasútle-
tében. Csapó-u. 68. 567

Ha
könyv- és papíráru
szükségletét olcsón
akarja fedezni, ne
sajnálja a fáradságot
Mindenféle papíráru,
üzleti és forgalmi adó-
könyvek nagy választé-
kban

**Alföldi könyv- és
papírkereskedés**
Batthyányi-utca 6.

Könyvtárakat és
egyed könyveket
magas áron
vásárolok.

Ernst József
faszobrász
Széchenyi-utca 42.
(volt Hrabéczy-téle helyiség.)

Készítek:
mindennemű
faragványokat,
facsilárokat,
disztárgyakat,
kandelabereket.

PAULÓ ISTVÁN
bélyeggyár
és vésőintézet
DEBRECZEN
Batthyányi-utca 22.
Telefon: 13-65.

Cserépkályhák
jó karban: 500.000 és
600.000 korona. Timár-
utca 11. 568

Elsőrendű, száraz
Parkét anyag
állandóan raktáron
Ráhrer Sándor
mezőgazdasági gépraktáron
Debreczen, Piac-utca 43.
Telefon: 962.
A Pestszentlőrinczi
Parkétygyár R.-t.
vezérképviselője.

Mutassa meg
rossz fogát, műfogát,
Váry János áll. vizsg.
fogtechnikusnak. Fog-
műterme Darabos-utca
18. (Kollégium mögött.)
575

KÁTAI IMRE
ékszerkereskedő
Piac-utca 19., II. em.
Aranyat,
ezüstöt,
valamint bármilyen
ékszert a legmagas-
sabb áron vásárol.
Ékszereket vesz, el-
ad, becsereél.
Telefonhi vásta
házhöz megy.
Telefon 6-24

Bor
saját termelés, kiváló
finom literenként kap-
ható. Ünnepre csak 5000
korona. Poroszlai-ut 53.
563

Elsőrendű
szovátli oserép, kitűnő
oltott és darabos mész,
portland cement,
stukaturnád, gipsz, el-
szigetelő és bőrlemez
bármily mennyiségben
a legolcsóbb napl áron
beszerezhető
BARTHA
tűzifa-, szén- és építkezési
anyag telepén.

Középkorú
urinó házvezetőnek
ajánlkozik uri család-
hoz. Cim Diakonisszák
intézetében. 574

Kocsi gyártó
műhelyemben
elvállalok mindennemű
kocsi javítást
Megrendeléseket pon-
tosan és szolid árk
mellett eszközölök.
Kész kocsi állandóan
kapható.
BÓDIPÁL
Simonffy-u. 57.
Az udvarban.

Hajdusági bajuszpedró
eredeti békebeli minő-
ségben ismét kapható a
készítő Grósz Nagy Fe-
rene „Aranyegyszarvu”
gyógyszertárában. 577a

Poloska
írtást felelősséggel vál-
lalok vidéken is. Poloska
szer kapható. Debre-
czen, Kossuth-utca 47.
Nánássy. 577

Gipsz
Debreczeni Működgyár-
ban kapható. Telefon
10-93. 571

Kerékpáromat
jókarban levőt elcsere-
lem süldőért, buzáért
vagy tengeriért. Kossuth
59. szám. 583

Takarékúthelyek
készen kaphatók. Ugyan
ott lakatos tanuló fel-
vétetik. Kandia-u. 15.
579

Jó ezerjő
és rizling kapható nagy-
han és kicsinyben Szabó
Imrénél Simoffy-u. 2.
582

Technologia rajz
szerint szabni tanítók,
tanítványok részökre is
dolgozhatnak. Jezer-
niczkyné, Baross-u. 26.
Női ruhákat készítek.
581

Fényképfelvételek
husvét ünnepe is esz-
közöletnek Ruzicská-
nál Piac-utca 22. 580

Kereslet
Veszék
mindenféle butorokat,
diványokat, madracok-
kat, szőrt és afrikot.
Széchenyi-u. 8. 599

Hullott haját
legmagasabb áron ve-
szek. Párisi Hölgyfod-
rász Szalon. Simonffy-
utca 7. 570

Könyvelő
vagy könyvelő, mér-
legképes felvétetik az
Apoló Divatruházban
Piac-utca 67. 572

Eladás
Eladó
egy vadonatúj, 4 üléses
sárga hajtókocsi, egyes
és két ruddal. Négy jó
karban levő ígás sze-
kér. 13 kordé kummet-
tel. Érdeklődők fordul-
janak a Működgyárhoz,
Füred-u. 2. Telef. 10-23.
564

Eladó
a Miklós-u. 36. sz. ház.
569

Eladó
topolyaháló, ebédő,
konyhabutor, gardero-
szekrény, fehérháló,
Schröber-ágy, Thonet-
garnitúr, klub-garnitúr
és több butorok.
Széchenyi-utca 8. szám.
513

Vadászkoesi
eladó. Miklós-utca 17.
Utcái lakás. 566

Zongora
bécsi gyártmány eladó.
Teleki-utca 92. 573

Eladó
vagy ingatlanat elcsere-
relendő 576 négyszögöl
szőlővel beültetett villa-
telek a Simonyi-uton.
Értekezni Pénzügyi-pa-
lota, II. emelet 7. sz.
578

Eladó ház.
Beköltözhető 4 szoba,
konyha, speiz, pince.
Vízvezeték. Villanymin-
denütt. Csillag-utca 56.
583

ELADÓ
egy szép torontáli (kelim)
HENCSERTAKARÓ
Megtekinthető: Bajnai Lajos
műbutorraktárban
Kossuth-u. 11.
Persa- és torontáli (kelim-)
szőnyegek megrendelhetők
Simon Rózsánál
Laktanya-u. 18.
Az EGYETÉRTÉS
telefonszáma 4.

5-40 holdas
szántóföldek, 1-10 hol-
das szőlők, 3-6 szobás
házak a belvárosban és
egy nagy földi üzlet-
helyiség eladók. 720
holdas fekete földi bir-
tok bérbeadó, cseleji
Cseley Gyula irodájá-
ban, Egymalom-utca 8.
Telefon 2-09. 562

Eladó
teljes ebédőszoba bu-
tor modern styllben. —
Kut-u. 10. 576

Tavaszi

Női felöltő

ujdonságok
megérkeztek
legnagyobb
választékban.

Csoda szép ruhák. Elegáns kosztümök.
Divatos női felöltők Covercő, Berberi és
angol kelméből. Nappa és antilop kabátok.

Eredeti párizsi modell kalapok.

A téli szezonból visszamaradt prémés, velour, plüss és szörme kabátok olcsón.

Megérkeztek
a valódi angol tavaszi
és nyári ujdonságok
melyekből a legutolsó
divat szerint készítek
3 egyenlő részletfizetésre
kellő garancia mellett.
Moskovits uriszabóság.
Hatvan-utca 5. sz.

Megnyílt
a Fabehozatali és Keres-
kedelmi R.-t. detail fatelepe
Pesti-utca 2. sz. az Alföldi
Takarék vállalata mellett.

Tisztelettel értesítjük a
gazdaközönseget, hogy a több
oldalról felmerült kívánságra,
a vevőközönsegek kényelmére,
telepünket detail árusításra
is berendeztük.

Legolcsóbb árban kap-
ható mindenféle
asztalos és épületáru
deszka, lécs, faragott és
fűrészeltfa, rud, cserép.
Tűzifa hasábos és aprított,
szén házhöz szállítva.
Telefon 13-95.

ÁLLER
Képes
családi lapja
első száma
kapható a **MÉLIUSZ**
könyvkereskedésben
Ára K 5000

Apróhirdetések az Egyetértés
részére felvétetnek.

Meinl
Maltin-kakaója
tápláló, olcsó és
ízletes.

„FUTURA”
a Magyar Szövetkezeti Központok
Áruforgalmi Rt. Tiszántúli kirendeltsége Debreczen
Ferencz József-ut 44. Rákóczi-utca 15.
Hatvan-utca 69.
vásárol
mindennemű mező- és kertgazdasági
terményt, továbbá fát, gyapjút és tollat.
Interurbán telefon: 253-255.